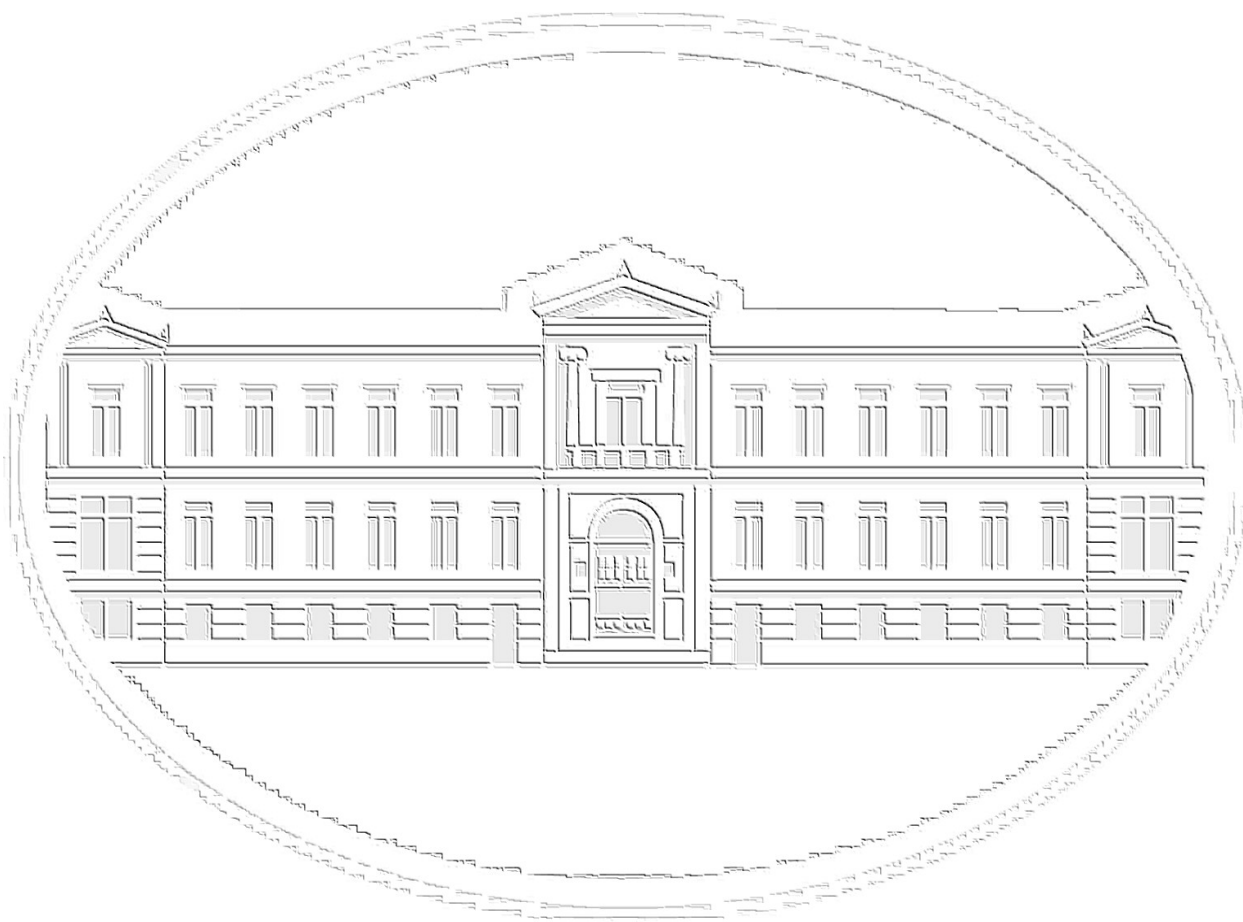

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Όμιλος και Τράπεζα Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση Περίοδος από 1 Ιανουαρίου έως 30 Ιουνίου 2016

Αύγουστος 2016

Πίνακας Περιεχομένων

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.....	3
Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
Έκθεση Επισκόπησης Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	19
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	20
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 6 μηνών.....	21
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 6 μηνών.....	22
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 3 μηνών.....	23
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 3 μηνών.....	24
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος.....	25
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Τράπεζα.....	26
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	27
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες.....	28
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών.....	29
2.1 Βάση παρουσίασης.....	29
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.....	29
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.....	30
2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	32
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας.....	32
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων.....	34
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Φόροι.....	34
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή.....	35
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.....	35
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.....	36
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Υποχρεώσεις προς τράπεζες.....	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Υποχρεώσεις προς πελάτες.....	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις.....	38
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & ίδιες μετοχές.....	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου.....	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Κεφαλαιακή επάρκεια.....	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.....	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών.....	50
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Ενοποιούμενες Εταιρείες.....	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.....	54
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.....	54

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επί της Οικονομικής Έκθεσης 30 Ιουνίου 2016

Δήλωση του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Ν. 3556/07, όπως ισχύει.

Εμείς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και εξ όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι:

- (1) Οι εξαμηνιαίες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 30 Ιουνίου 2016, καταρτίστηκαν σύμφωνα με το ΔΛΠ 34 και τα ΔΠΧΑ όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Τράπεζας καθώς και αυτά των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
- (2) Η εξαμηνιαία έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του Ν. 3556/07, όπως ισχύει.

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΛΟΥΚΙΑ – ΤΑΡΣΙΤΣΑ Π. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗΣ

Διεθνές Χρηματοοικονομικό & Μακροοικονομικό περιβάλλον

Η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας συνεχίστηκε με μέτριο ρυθμό στο πρώτο εξάμηνο του 2016, καθώς οι καλύτεροι του αναμενομένου ρυθμοί ανάπτυξης στην ευρωζώνη και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, οδηγούμενοι κυρίως από την επεκτατική νομισματική και δημοσιονομική πολιτική στην Κίνα, αντιστάθμισαν τον αδύναμο ρυθμό ανάπτυξης στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής («ΗΠΑ»). Να σημειωθεί, ωστόσο, ότι το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπέρ της εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δημιουργεί κινδύνους για την παγκόσμια οικονομία, για το υπόλοιπο του έτους και για το 2017. Πιο συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ, η αρνητική συνεισφορά λόγω του χαμηλότερου ρυθμού συσσώρευσης των αποθεμάτων, καθώς επίσης και η μεγάλη μείωση των επιχειρηματικών επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας έδρασαν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα. Ως αποτέλεσμα, το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») σημείωσε άνοδο 0,8% (τριμηνιαία ετησιοποιημένη μεταβολή) στο πρώτο τρίμηνο του 2016. Στο δεύτερο τρίμηνο του έτους, η οικονομική δραστηριότητα στις ΗΠΑ παρέμεινε μέτρια, παρά την ισχυρή άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης, με το πραγματικό ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 1,2% (τριμηνιαία ετησιοποιημένη μεταβολή).

Στην ευρωζώνη, η οικονομία συνέχισε να ανακάμπτει σταδιακά με το πραγματικό ΑΕΠ να ενισχύεται κατά 2,2% (τριμηνιαία ετησιοποιημένη μεταβολή) στο πρώτο τρίμηνο του 2016 και κατά 1,1% (τριμηνιαία ετησιοποιημένη μεταβολή) στο δεύτερο τρίμηνο του έτους. Η εγχώρια ζήτηση εξακολουθεί να λαμβάνει στήριξη από την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση των συνθηκών τραπεζικού δανεισμού, εν μέσω της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ»). Στην Ιαπωνία, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,0% (τριμηνιαία ετησιοποιημένη μεταβολή) στο πρώτο τρίμηνο του 2016, ενώ επιβραδύνθηκε σε 0,2% (τριμηνιαία ετησιοποιημένη μεταβολή) στο δεύτερο τρίμηνο λόγω της μείωσης της ιδιωτικής κατανάλωσης και οι Ιαπωνικές εξαγωγές επλήγησαν λόγω του ισχυρού Γεν. Ως αποτέλεσμα της χαμηλής ανάπτυξης στο πρώτο μισό του 2016, η Ιαπωνική κυβέρνηση ανακοίνωσε νέα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που ανέρχονται συνολικά σε 1,5% του ΑΕΠ τον Αύγουστο του 2016. Επιπλέον, η απόφαση της Κυβέρνησης να αναβάλει την αύξηση του φόρου κατανάλωσης κατά 30 μήνες (Οκτώβριος 2019) αφαιρεί μια σημαντική πηγή βραχυπρόθεσμης αβεβαιότητας. Τέλος, η σταδιακή μεταστροφή της οικονομίας της Κίνας προς ένα περισσότερο σταθερό, αλλά και ταυτόχρονα χαμηλότερο εν συγκρίσει με το παρελθόν ρυθμό ανάπτυξης, συνεχίστηκε. Πιο συγκεκριμένα, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ επιβραδύνθηκε σε 6,7% (ετήσια μεταβολή) στο πρώτο εξάμηνο του 2016, από 6,9% στο δεύτερο εξάμηνο του 2015.

Στο ξεκίνημα του 2016 (Ιανουάριος – Φεβρουάριος), κατεγράφη απότομη αύξηση της αποστροφής κινδύνου των επενδυτών, καθώς η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας («ΛΤΚ») επέτρεψε την περαιτέρω υποτίμηση του ρένμινμπι έναντι του δολαρίου ΗΠΑ, ενώ η σύσφιξη των πιστωτικών συνθηκών ενέτεινε τις ανησυχίες για σημαντική επιβράδυνση της οικονομίας των ΗΠΑ και της ευρωζώνης. Ως αποτέλεσμα, οι διεθνείς μετοχικές αγορές κατέγραψαν απότομη πτώση, εν μέσω μαζικών πωλήσεων τραπεζικών αξιογράφων (χρέους και μετοχών), οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων στις ανεπτυγμένες οικονομίες μειώθηκαν και τα περιθώρια των αποδόσεων των εταιρικών ομολόγων σημείωσαν σημαντική άνοδο. Ωστόσο, από τα χαμηλά επίπεδα στα οποία βρέθηκαν στα μέσα του Φεβρουαρίου του 2016, οι διεθνείς μετοχικές αγορές έχουν ανακτήσει τις απώλειές τους, τα περιθώρια των αποδόσεων των εταιρικών ομολόγων έχουν μειωθεί, καθώς τα καλύτερα του αναμενομένου οικονομικά στοιχεία και η ενίσχυση των τιμών του πετρελαίου, ενίσχυσαν τη διάθεση των επενδυτών για ανάληψη κινδύνου. Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στο Ηνωμένο Βασίλειο (23 Ιουνίου) υπέρ της εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αρχικά, εξέπληξε αρνητικά τις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές, με τις τιμές των μετοχών να μειώνονται απότομα και τα ονομαστικά επιτόκια των μακροπρόθεσμων κρατικών ομολόγων να κινούνται σημαντικά χαμηλότερα. Παρόλα αυτά, οι διεθνείς μετοχικές αγορές ανέκαμψαν και ξεπέρασαν (έως τις 23 Αυγούστου 2016), τα προ του δημοψηφίσματος υψηλά τους επίπεδα, εκτός των τραπεζικών μετοχών στην ευρωζώνη, ενώ η μετοχική αγορά των ΗΠΑ (δείκτης “VIX”) υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο από τα μέσα του 2014. Η προοπτική σταδιακής ομαλοποίησης της νομισματικής πολιτικής από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, οι προσδοκίες για διεύρυνση της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ιαπωνίας και η δυναμική αντίδραση της Τράπεζας της Αγγλίας στο αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της μείωσης του επιτοκίου αναφοράς κατά 25 μονάδες βάσης («μ.β.») σε 0,25%, καθώς επίσης και της έναρξης αγορών Βρετανικών κρατικών και εταιρικών ομολόγων αποτιμώμενων σε λίρα Αγγλίας συνολικής αξίας £70 δισ.), συνεισέφεραν στην προαναφερθείσα βελτίωση των διεθνών χρηματοδοτικών συνθηκών.

Η νομισματική πολιτική στις ανεπτυγμένες αγορές παραμένει εξαιρετικά επεκτατική. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ («Fed») αύξησε το επιτόκιο αναφοράς κατά 25 μ.β. στο εύρος του 0,25% - 0,5%, το Δεκέμβριο του 2015, ενώ τόνισε ότι ο ρυθμός ομαλοποίησης της νομισματικής πολιτικής θα είναι σταδιακός και εξαρτώμενος από την πορεία των οικονομικών μεγεθών, με τους αξιωματούχους της Fed να αναμένουν (Ιούνιος 2016) μια ή το ανώτερο δύο αυξήσεις του επιτοκίου αναφοράς εντός του 2016. Παρόλα αυτά, η Fed αναμένεται να κρατήσει στάση αναμονής βραχυπρόθεσμα, εν μέσω κλιμακούμενης αβεβαιότητας έπειτα από το δημοψήφισμα στο Ηνωμένο Βασίλειο και της επιβράδυνσης της οικονομίας των ΗΠΑ στο πρώτο μισό του 2016. Επιπρόσθετα, η Fed θα εξακολουθήσει να επανεπενδύει τις προσόδους από τα κρατικά ομόλογα (USD 1,7 τρισ.) και τα ομόλογα ενυπόθητων δανείων (USD 1,7 τρισ.) τα οποία κατέχει, διατηρώντας επομένως υποστηρικτική νομισματική πολιτική. Το Μάρτιο του 2016, εν μέσω αυξημένων αποπληθωριστικών πιέσεων, η ΕΚΤ μείωσε το παρεμβατικό της επιτόκιο κατά 5 μ.β. στο 0,0%, το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης κατά 5 μ.β. σε 0,25% και το επιτόκιο καταθέσεων κατά 10 μ.β. σε -0,4%. Παράλληλα, οι μηνιαίες αγορές του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων αυξήθηκαν κατά €20 δισ. σε €80 δισ. τουλάχιστον μέχρι το Μάρτιο του 2017, συμπεριλαμβανοντας και εταιρικά ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας. Την ίδια στιγμή, η ΕΚΤ ανακοίνωσε τέσσερις νέες στοχευμένες πράξεις μακροχρόνιας χρηματοδότησης (Targeted LTROs), οι οποίες θα πραγματοποιηθούν τριμηνιαία κατά το διάστημα Ιούνιος 2016 – Μάρτιος 2017 έχοντας τετραετή διάρκεια και στοχεύοντας στην ενίσχυση της χορήγησης των τραπεζικών δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα, εξαιρουμένων των δανείων για την αγορά κατοικίας. Τέλος, η Τράπεζα της Ιαπωνίας, τον Ιανουάριο του 2016, εισήγαγε αρνητικά επιτόκια στις καταθέσεις των εμπορικών τραπεζών, υιοθετώντας ένα σύστημα με τρεις πυλώνες το οποίο και καθορίζει το ποσό της υπερβάλλουσας ρευστότητας των εμπορικών τραπεζών που υπόκεινται σε αρνητικά επιτόκια. Παράλληλα, η Τράπεζα της Ιαπωνίας συνεχίζει την πολιτική επιθετικής επέκτασης του ισολογισμού της, κυρίως δια μέσω της αγοράς Ιαπωνικών κρατικών ομολόγων κατά JPY

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

80 τρισ. Γιεν σε ετήσια βάση, ενώ αύξησε τις αγορές των Διαπραγματεύσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ETFs) σε JPY 6 τρισ. Γιεν σε ετήσια βάση από JPY 3,3 τρισ. Γιεν τον Αύγουστο του 2016.

Ελλάδα: Η ανάκαμψη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, υποστηριζόμενη από την εξωτερική ζήτηση και τη σταδιακή βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας, μετριάζουν τις υφιστάμενες πιέσεις το Α' εξάμηνο 2016

Μέσα σε ένα περιβάλλον χαρακτηριζόμενο από σημαντικές αντιξοότητες (υψηλή αβεβαιότητα εξαιτίας των παρατεταμένων διαπραγματεύσεων με τους δανειστές, εντεινόμενη επιδείνωση των συνθηκών ρευστότητας στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα εξαιτίας τόσο της ανεπαρκούς εξωτερικής χρηματοδότησης όσο και της φυγής κεφαλαίων στο εξωτερικό, που επιταχύνθηκε από την αναβίωση σεναρίων εξόδου της Ελλάδας από την ευρωζώνη το δεύτερο τρίμηνο του 2015 και οδήγησε στην επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων από τις 29 Ιουνίου 2015), η Ελληνική οικονομία επέδειξε ανθεκτικότητα κατά το 2015. Η συμφωνία σε ένα νέο πρόγραμμα χρηματοδοτικής στήριξης της Ελλάδας τον Ιούλιο του 2015 (Πηγή: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 12 Ιουλίου 2015), και η επίσημη ενεργοποίηση του προγράμματος αυτού τον Αύγουστο του 2015 (το «Πρόγραμμα») λειτούργησε σταθεροποιητικά, σε συνδυασμό με την έγκαιρη λήψη προληπτικών δράσεων από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις πριν την επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων, με στόχο την άμβλυνση των συνεπειών τους, καθώς και την σημαντική πρόοδο σε όρους αναδιάρθρωσης της οικονομίας που είχε ήδη συντελεστεί στην Ελλάδα μέσω μιας επίπονης πολυετούς διαδικασίας, που κατέστησε την οικονομία πολύ πιο ανθεκτική σε νέες εξωγενείς αναταράξεις. Επιπροσθέτως η σημαντική αύξηση των ηλεκτρονικών πληρωμών (κατά σχεδόν 100% σε όρους αξίας συναλλαγών (Πηγή: Ένωση Ελληνικών Τραπεζών), που ακολούθησε την επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων, υποστήριξε την οικονομική δραστηριότητα – και ιδίως την ιδιωτική κατανάλωση – οδηγώντας στην μείωση της παραοικονομίας.

Μετά την εφαρμογή, των συμφωνημένων με τους δανειστές μέτρων, η Ελληνική Δημοκρατία έλαβε €21,4 δισ. από το Πρόγραμμα χρηματοδότησης, μεταξύ Αυγούστου και Δεκεμβρίου 2015, στα πλαίσια της εκταμίευσης της πρώτης δόσης του Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων €5,4 δισ. για την ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών τραπεζών (Πηγή: Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας («ΕΜΣ»)). Η συνολική ετήσια μείωση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος («ΑΕΠ») κατά 0,3% το 2015 (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.) ήταν σημαντικά ηπιότερη συγκριτικά με τις πολύ απαισιόδοξες προβλέψεις που είχαν δημοσιευτεί κατά το 3^ο τρίμηνο του 2015 (Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανάλυση βιωσιμότητας δημοσίου χρέους, Ιούλιος 2015) μετά από την επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων και την τραπεζική αργία τριών εβδομάδων τον Ιούλιο του 2015.

Η σταδιακή ανάκαμψη της εμπιστοσύνης στην οικονομία και η εκταμίευση χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα συνέτειναν στην αποδυνάμωση των υφιστάμενων πιέσεων σε -0,7% το 4^ο τρίμηνο του 2015 από -1,7% το 3^ο τρίμηνο του 2015. Ωστόσο, η δυσμενής ετήσια βάση σύγκρισης και η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της 1^{ης} αξιολόγησης του Προγράμματος – που συνοδεύτηκαν και από εκτεταμένες συζητήσεις αναφορικά με την εφαρμογή νέων δημοσιονομικών μέτρων από τα μέσα του 2016 – επιβάρυναν την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας κατά το Α' εξάμηνο του 2016 με το ΑΕΠ να συρρικνώνεται κατά 0,7% ετησίως αυτή την περίοδο (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Είναι εμφανές, ότι οι ανωτέρω εξελίξεις αποτυπώνουν τις επιδράσεις από τους ελέγχους στην κίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν από τις 29 Ιουνίου 2015, καθώς και την υψηλή ετήσια βάση σύγκρισης, εξαιτίας της προληπτικής αύξησης των εισαγωγών στα πλαίσια της συσσώρευσης αποθεμάτων από τις επιχειρήσεις τους πρώτους μήνες του 2015, εν μέσω κλιμάκωσης της αβεβαιότητας πριν την επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων.

Σε συνέχεια της επιτυχημένης αξιολόγησης της προόδου της Ελλάδας όσον αφορά την εφαρμογή των συμφωνηθέντων δράσεων και μεταρρυθμίσεων και την ταυτόχρονη έγκριση του Eurogroup της 25 Μαΐου 2016, σε συνδυασμό με την ΕΚΤ και το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΜΣ, η Ελλάδα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψαν ένα συμπληρωματικό Μνημόνιο Συνεργασίας στις 16 Ιουνίου 2016, το οποίο επικαιροποιεί τους όρους του Μνημονίου του Αυγούστου 2015, καθώς επίσης σημειώνει και την πρόοδο στην υλοποίηση του προγράμματος (Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιούνιος 2016). Η ολοκλήρωση της 1^{ης} αξιολόγησης οδηγεί στην εκταμίευση της δεύτερης δόσης ύψους €10,3 δισ., μέρος της οποίας εκταμιεύτηκε τον Ιούνιο 2016 (€7,5 δισ.) για ανάγκες εξυπηρέτησης χρέους και εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, ενώ η υπολειπόμενη δόση θα δοθεί κατόπιν θετικής αναφοράς από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και την επιτυχή ολοκλήρωση ενός αριθμού προαπαιτούμενων (Πηγή: ΕΜΣ, Ιούνιος 2016).

Οι εξελίξεις στον επιχειρηματικό τομέα και η πορεία των δεικτών οικονομικής δραστηριότητας, κατά το Α' εξάμηνο του 2016, συνηγορούν υπέρ της ανθεκτικότητας της εξωστρεφούς επιχειρηματικής δραστηριότητας και της προοπτικής σταθεροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας από το 3^ο τρίμηνο του 2016, με την υποστήριξη της σταδιακής βελτίωσης των συνθηκών ρευστότητας και της ισχυρότερης πορείας του τουρισμού -- μετά την σχετικά ήπια εκκίνηση της τουριστικής περιόδου -- (οι αφίξεις τουριστών μειώθηκαν κατά 1,6% ετησίως και οι εισπράξεις κατά 5,8% ετησίως στο πρώτο εξάμηνο του 2016, συγκριτικά με +20,8% και +9,5% ετησίως την αντίστοιχη περίοδο του 2015, Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος). Είναι, επίσης αξιοσημείωτο ότι η μεταποιητική παραγωγή αυξήθηκε κατά 4,8% σε ετήσια βάση το πρώτο εξάμηνο του 2016, υποστηριζόμενη από την ισχυρή αύξηση της παραγωγής στους κλάδους μεταποίησης τροφίμων, ποτών, καπνικών προϊόντων, χημικών και μη μεταλλικών ορυκτών.

Στο πρώτο εξάμηνο του 2016 το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών εμφάνισε περαιτέρω βελτίωση (μειούμενο στο 1,4% του ΑΕΠ έναντι 2,2% το πρώτο εξάμηνο του 2015) καθώς η μείωση του εμπορικού ελλείμματος (κατά 0,7% του ΑΕΠ) και το υψηλότερο πλεόνασμα στο ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων (+0.6% του ΑΕΠ) αντιστάθμισαν την αρνητική επίδραση από τη σημαντική μείωση στις εξαγωγές υπηρεσιών εκτός τουρισμού (-38,9% σε ετήσια βάση, ή -1,9% του ΑΕΠ, Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος), κυρίως εξαιτίας των πολύ χαμηλών τιμών των μεταφορικών ναύλων (-22% ετησίως στο 6μηνο, Πηγή: Bloomberg) αλλά και των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων. Οι τελευταίοι φαίνεται να αποθαρρύνουν τον επαναπατρισμό εισοδημάτων από επιχειρηματική δραστηριότητα ελληνικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, καθώς και την εισροή αλλοδαπών επενδυτικών κεφαλαίων στη χώρα.

Η ελληνική αγορά εργασίας επέδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα στην κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας με την απασχόληση να σημειώνει σημαντική αύξηση 2,0%, σε ετήσια βάση, το δεύτερο εξάμηνο του 2015 και να αυξάνεται κατά 2,7% ετησίως το 5μηνο του 2016, Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ) και το ποσοστό ανεργίας να μειώνεται στο 23,5% το Μάιο του 2016 (χαμηλό 4 ετών) από 24,9% τον Ιούνιο του

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

2015 και 25,9% τον Ιανουάριο του 2015 (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Οι εξελίξεις αυτές είναι ενδεικτικές της επίδρασης στη συγκεκριμένη αγορά των θεσμικών μεταβολών και της σημαντικής αύξησης της ευελιξίας τα τελευταία χρόνια, η οποία συνοδεύτηκε από σωρευτική μείωση στο μισθολογικό κόστος που ανήλθε σε 21,3% μεταξύ 2009 και 2015 (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος). Ως εκ τούτου, η αύξηση της απασχόλησης των μισθωτών ήταν η βασική κινητήρια δύναμη δημιουργίας απασχόλησης (+ 5,8% ετησίως το 1^ο τρίμηνο του 2016 συγκριτικά με μείωση 2,3% ετησίως στη μη-εξαρτημένη απασχόληση) ενώ περίπου το ήμισυ των νέων θέσεων απασχόλησης που δημιουργήθηκαν σε αυτή την περίοδο αντιστοιχούσε σε ευέλικτες μορφές μερικής απασχόλησης ή προσαρμοσμένου ωραρίου (Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ και ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

Οι χαμηλότερες τιμές ενέργειας διατήρησαν τον πληθωρισμό σε αρνητικό επίπεδο στο 7μηνο του 2016 (-0,9% ετησίως) μετά από μία μείωση 1,7% στο σύνολο του 2015 (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Όμως, οι αποπληθωριστικές πιέσεις εντάθηκαν τον Ιούλιο, με το ρυθμό μείωσης του ΔΤΚ να διαμορφώνεται στο -1,0% ετησίως έναντι -0,9% κατά τους πρώτους 6 μήνες του 2016, ενώ ο δομικός πληθωρισμός μειώθηκε κατά 0,3% τον Ιούλιο κατόπιν της θετικής πορείας των τελευταίων μηνών, αντανακλώντας την αποπληθωριστική επίδραση του κλάδου ένδυσης-υπόδησης τον Ιούλιο (-14,2% ετησίως, Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών, η Ελλάδα συνέχισε να υπεραποδίδει έναντι των στόχων του προγράμματος μετά την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 0,7% του ΑΕΠ στον προϋπολογισμό Γενικής Κυβέρνησης το 2015 έναντι στόχου για έλλειμμα 0,25% του ΑΕΠ. Τους 7 πρώτους μήνες του 2016 το πρωτογενές πλεόνασμα του Κρατικού προϋπολογισμού υπερέβη κατά €2,7 δισ. (1,5% του ΑΕΠ) τον αντίστοιχο στόχο του προγράμματος, προοιωνίζοντας νέα υπεραπόδοση συγκριτικά με τον ετήσιο στόχο του προγράμματος για το σύνολο του 2016 (Πηγή Μνημόνιο Συνεργασίας, Αύγουστος 2015). Η αξιόπιστη συγκράτηση των δαπανών (οι πρωτογενείς δαπάνες διαμορφώθηκαν 1,1% του ΑΕΠ χαμηλότερα από το στόχο επταμήνου), και η τάση ενίσχυσης των εσόδων (+0,4% του ΑΕΠ υψηλότερα του στόχου για το επτάμηνο και αύξηση 5,6% σε ετήσια βάση) αποτελούν τα βασικά στηρίγματα αυτής της επίδοσης. Το χρέος γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό στο ΑΕΠ ανήλθε στο 176,9% του ΑΕΠ το 2015 και αναμένεται να κορυφωθεί στο 182,8% στο τέλος του 2016 (Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εαρινές προβλέψεις, Μάιος 2016) και να αρχίσει να αποκλιμακώνεται από το 2017 και μετά.

Επιπρόσθετα, το Eurogroup στις 25 Μαΐου 2016 διατύπωσε τη δέσμευση των εταιρών να προβούν σε νέες, κατά συνθήκη, παραχωρήσεις με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους και συμφώνησε σε μία δέσμη σχετικών μέτρων που σχεδιάζεται να εφαρμοστούν προοδευτικά και σε συνάρτηση με την πρόοδο στην εκπλήρωση συγκεκριμένων, προσυμφωνημένων στόχων από την Ελλάδα στα πλαίσια του Προγράμματος που παρέχεται από τον ΕΜΣ. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την εξομάλυνση της διάρθρωσης των λήξεων χρέους και το σχεδιασμό κατάλληλων ενεργειών διαχείρισης και ανασχεδιασμού των λήξεων και της χρηματοδότησης σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, με στόχο την περαιτέρω αύξηση της μέσης διάρκειας του χρέους, τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησής του και σε μεσο-μακροπρόθεσμο διάστημα και κατ' ουσίαν στη μείωση της καθαρής παρούσας αξίας του ελληνικού δημόσιου χρέους (Πηγή: Δήλωση Eurogroup, 25 Μαΐου, 2016).

Σε συνέχεια της επιτυχημένης ολοκλήρωσης της 1^{ης} αξιολόγησης του Προγράμματος, το Eurogroup της 25 Μαΐου 2016, συμφώνησε με την Ελληνική Δημοκρατία στα βασικά χαρακτηριστικά ενός δημοσιονομικού «μηχανισμού διόρθωσης ενδεχόμενων αποκλίσεων», ο οποίος εξασφαλίζει πρόσθετη αξιοπιστία, καθώς προβλέπει την αυτόματη ενεργοποίηση διορθωτικών παρεμβάσεων στη δημοσιονομική πολιτική, στην περίπτωση που κινδυνεύει να μην επιτευχθεί ο ετήσιος στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος σύμφωνα με το πρόγραμμα. Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει αυτόματη μείωση ακόμη και ανελαστικών δαπανών και αναστολή πληρωμής σχετικών απαιτήσεων, καθώς και επιλεγμένες παρεμβάσεις στις ελαστικές δαπάνες. Ο αρχικός προσωρινός χαρακτήρας αυτών των μέτρων δύναται να καταστεί, αν απαιτηθεί, σε μόνιμο και να συμπεριλάβει εκτός των άλλων και μέτρα που αφορούν τα έσοδα.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα παρέμεινε σε κατάσταση απομόχλευσης το Α' εξάμηνο 2016, με το ρυθμό της ετήσιας συρρίκνωσης του δανεισμού στον ιδιωτικό τομέα να παραμένει στο ίδιο επίπεδο με αυτό του Δεκεμβρίου 2015 (-2,0% ετησίως τον Ιούνιο 2016), με τα δάνεια προς τα νοικοκυριά να μειώνονται κατά 3,0% ετησίως (-3,1% ετήσια μεταβολή το Δεκέμβριο 2015). Σε αυτό το πλαίσιο, τα δάνεια προς τις επιχειρήσεις μειώθηκαν κατά 0,7% ετησίως τον Ιούνιο 2016, συγκριτικά με -1,2% ετησίως το Δεκέμβριο του 2015, με την περαιτέρω συρρίκνωση δανεισμού στη ναυτιλία και το εμπόριο να αντισταθμίζουν την αύξηση των δανείων στην βιομηχανία και τον κατασκευαστικό κλάδο (+0,2% και +0,8% ετησίως, αντίστοιχα, Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος).

Οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα έχουν σταθεροποιηθεί μετά την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και αυξήθηκαν κατά €1 δισ. τον Ιούνιο 2016 – που αποτελεί την πιο σημαντική θετική μεταβολή από το Δεκέμβριο 2015. Οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις, ωστόσο, παραμένουν κατά €47,7 δισ. χαμηλότερες από το αντίστοιχο επίπεδο του Δεκεμβρίου 2014. Αναλόγως, η χρηματοδότηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος από το Ευρωσύστημα μειώθηκε στα €82,8 δισ. τον Ιούλιο 2016 και κατά €43,7 δισ. σωρευτικά από τον Ιούνιο 2015, με την εξάρτηση του τραπεζικού συστήματος από την χορήγηση έκτακτης ενίσχυσης της ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance («ELA»)) να μειώνεται κατά €35,3 δισ. την ίδια περίοδο (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος), υποβοηθούμενη, επίσης από την επαναφορά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) της παρέκκλισης από τις ελάχιστες απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης για τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα που εκδίδει ή εγγυάται η Ελληνική Δημοκρατία, στις 22 Ιουνίου 2016 (Πηγή: ΕΚΤ).

Οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων εμφανίζουν τάσεις ομαλοποίησης, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της 1^{ης} αξιολόγησης του προγράμματος τον Ιούνιο και την επαναφορά από την ΕΚΤ της παρέκκλισης από τις ελάχιστες απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης για τα εμπορεύσιμα ελληνικά χρεόγραφα, αν και το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στο Ηνωμένο Βασίλειο στις 23 Ιουνίου 2016, είχε ως επίπτωση μία μικρή αύξηση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων χωρών της περιφέρειας έναντι του γερμανικού. Το επιτοκιακό περιθώριο του ελληνικού ομολόγου έναντι του γερμανικού σταθεροποιήθηκε στο 8,1% τον Ιούλιο 2016 από ένα μέσο όρο 8,6% τους πρώτους έξι μήνες του 2016.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Οι ανωτέρω εξελίξεις τους πρώτους μήνες του 2016, είχαν ως αποτέλεσμα την αναβάθμιση του αξιόχρεου της Ελλάδος από τον αξιολογικό οίκο Standard & Poor's («S&P») κατά μία βαθμίδα σε «B-» στις 22 Ιανουαρίου 2016, με σταθερές προοπτικές, με τον οίκο να επικαλείται την ηπιότερη από το αναμενόμενο ύφεση και την πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί όσον αφορά τους δημοσιονομικούς και μεταρρυθμιστικούς στόχους του προγράμματος ως τις βασικές παραμέτρους της απόφασής του, ενώ οι άλλοι αξιολογικοί οίκοι διατήρησαν τις προηγούμενες αξιολογήσεις. Συγκεκριμένα, στις 11 Ιουλίου 2016, ο αξιολογικός οίκος Moody's διατήρησε τις σταθερές προοπτικές για την αξιολόγηση της Ελλάδας σε «Aa3», καθώς επισημαίνει ότι οι συνθήκες στην Ελλάδα έχουν σταθεροποιηθεί μετά την ενεργοποίηση του Προγράμματος – θα πρέπει να σημειωθεί πως στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 ο αξιολογικός οίκος Moody's διατήρησε το αξιόχρεο της Ελλάδας σε «Aa3», όμως μετέβαλε τις προοπτικές του για το ελληνικό δημόσιο σε σταθερές από αρνητικές, καθώς είχε θέσει τη χώρα σε παρακολούθηση προς περαιτέρω υποβάθμιση από την 1 Ιουλίου 2015 (Πηγή: Δελτίο τύπου Moody's). Ομοίως, ο αξιολογικός οίκος S&P διατήρησε το αξιόχρεο της Ελλάδας σε «B-» με σταθερές προοπτικές στις 22 Ιουλίου 2016, αναγνωρίζοντας την πρόοδο στον τομέα δημοσιονομικής εξυγίανσης και την εφαρμογή των όρων του Προγράμματος (Πηγή: Δελτίο τύπου S&P).

Η επίδοση των οικονομιών και των τραπεζικών συστημάτων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη-5 (η «NAE-5» αποτελείται από τις Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία, και Σερβία) ήταν αξιόλογη κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους.

Τα θεμελιώδη μεγέθη και οι επιδόσεις των οικονομιών και των τραπεζικών κλάδων των NAE-5 βελτιώθηκαν σε ευρεία κλίμακα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016. Πράγματι, η οικονομική ανάπτυξη ανέκτησε δυναμική, ο πληθωρισμός σταθεροποιήθηκε, και η κερδοφορία του τραπεζικού τομέα ενισχύθηκε, ενώ η δημοσιονομική προσαρμογή σταμάτησε και η εξωτερική προσαρμογή ανεστράφη.

Το ΑΕΠ εκτιμάται ότι αυξήθηκε σε πραγματικούς όρους κατά 4,3% σε ετήσια βάση κατά το δεύτερο τρίμηνο του έτους από 3,1% σε ετήσια βάση την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ), παρά τη χαλαρότερη δημοσιονομική πολιτική (το δημοσιονομικό έλλειμμα σε δωδεκάμηνη κυλιόμενη βάση διευρύνθηκε στο 2,2% του ΑΕΠ κατά το δεύτερο τρίμηνο του έτους από 1,5% την ίδια περίοδο το προηγούμενο έτος (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τα Υπουργεία Οικονομικών των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ)). Στην αύξηση συνέβαλαν η ιδιωτική κατανάλωση και, σε μικρότερο βαθμό, οι επενδύσεις. Το ενισχυμένο πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, ως απόρροια, μεταξύ άλλων, της βελτίωσης των συνθηκών στην αγορά εργασίας και του επίμονου αποπληθωρισμού (-0,6% σε ετήσια βάση τον Ιούνιο, σχεδόν αμετάβλητος σε σχέση με τον ίδιο μήνα το προηγούμενο έτος (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Κεντρικές Τράπεζες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ) έδωσε ώθηση στην ιδιωτική κατανάλωση.

Όσον αφορά το επόμενο διάστημα, παρά την ψήφο για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (“Brexit”), η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να κερδίσει έδαφος κατά το υπόλοιπο του έτους, με την αρνητική επίδραση των καθαρών εξαγωγών στην ανάπτυξη, ως αποτέλεσμα των υψηλότερων εισαγωγών, να καλύπτεται από την υψηλότερη εγχώρια ζήτηση. Η τελευταία αναμένεται να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων, από την εφαρμογή επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής, τη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας και την ανάκαμψη της δανειακής δραστηριότητας. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι επιπτώσεις του “Brexit” στις NAE-5 αναμένονται να είναι περιορισμένες κατά το τρέχον έτος και να ενισχυθούν κατά το επόμενο έτος (μειώνοντας τις αρχικές προβλέψεις για το ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης το 2016 και 2017 κατά 0,1 και 0,3 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα). Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ προβλέπεται να υπερκαλύψει το μακροπρόθεσμο δυναμικό ρυθμό ανάπτυξης του 3,1%, και να διαμορφωθεί στο 3,8% (υψηλό 8-ετών) το τρέχον έτος (Πηγή: ΕΤΕ), έναντι 3,2% το 2015 (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ).

Αρνητικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι οι εξωτερικές ανισορροπίες συνέχισαν να διευρύνονται για τέταρτο συναπτό τρίμηνο το δεύτερο τρίμηνο του έτους, έπειτα από 5½ έτη δραστικής προσαρμογής. Ωστόσο, αυτή η αρνητική εξέλιξη, ως απόρροια της ανάκαμψης της εγχώριας ιδιωτικής ζήτησης, δεν αποτελεί αιτία για ανησυχία, αφού το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών βρίσκεται στο διαχειρίσιμο επίπεδο του 2,1% του ΑΕΠ σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του έτους - υψηλότερα από το πολυετές χαμηλό του 1,1% του ΑΕΠ το πρώτο τρίμηνο του 2015 αλλά αρκετά χαμηλότερα από τα επίπεδα του 15% - 17% του ΑΕΠ πριν την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Κεντρικές Τράπεζες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ). Ενθαρρυντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι η ποιότητα χρηματοδότησης του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών παραμένει ικανοποιητική, με τις άμεσες ξένες επενδύσεις (οι οποίες δεν παράγουν χρέος) να υπερκαλύπτουν το ελλειμματικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών για τρίτο συνεχές έτος (περίπου κατά 133,5% το δεύτερο τρίμηνο του έτους (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Κεντρικές Τράπεζες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ)).

Εν μέσω ενός ευνοϊκού λειτουργικού περιβάλλοντος, τα θεμελιώδη μεγέθη και οι επιδόσεις του τραπεζικού κλάδου των NAE-5 βελτιώθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους. Πράγματι, η εκτιμώμενη κερδοφορία αυξήθηκε ραγδαία στα €2.392 εκατ. (σε ετησιοποιημένη βάση) το πρώτο τρίμηνο του έτους έναντι €1.828 εκατ. (σε ετησιοποιημένη βάση) την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους και €1.854 εκατ. το 2015 (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Κεντρικές Τράπεζες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ), υποστηριζόμενη από χαμηλότερες προβλέψεις για μη εξυπηρετούμενα δάνεια, λόγω της μείωσης του δείκτη των προβληματικών δανείων προς τα συνολικά δάνεια (κυμαινόμενος μεταξύ 10,9% στην ΠΓΔΜ και 20,9% στη Σερβία το πρώτο τρίμηνο του έτους και 10,8% στην ΠΓΔΜ και 21,6% στη Σερβία το προηγούμενο έτος) (Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Κεντρικές Τράπεζες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ).

Επιπρόσθετα, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ενισχύθηκε περαιτέρω (κυμαινόμενος μεταξύ 15,8% στην ΠΓΔΜ και 22,9% στη Βουλγαρία το πρώτο τρίμηνο του έτους και 15,5% στην ΠΓΔΜ και 22,2% στη Βουλγαρία το προηγούμενο έτος) (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Κεντρικές Τράπεζες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ). Η βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού και της φερεγγυότητας προϊδεάζουν για ισχυρή ανάκαμψη της δανειακής δραστηριότητας στο προσεχές μέλλον, δεδομένου του χαμηλού βαθμού χρηματοπιστωτικής διείσδυσης στην περιοχή (το ποσοστό δανείων προς ΑΕΠ στη NAE-5 κυμάνθηκε μεταξύ 29,1% στη Ρουμανία και 55,4% στη Βουλγαρία το δεύτερο τρίμηνο του έτους), κυρίως στον τομέα των νοικοκυριών (το ποσοστό δανείων προς νοικοκυριά προς ΑΕΠ κυμάνθηκε μεταξύ 10,7% στην Αλβανία και 21,7% στην ΠΓΔΜ το δεύτερο τρίμηνο του έτους) (Πηγή:

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ) και του επαρκούς δείκτη ρευστότητας (στη ΝΑΕ-5, ο μέσος όρος δανείων προς καταθέσεις επανήλθε, για πρώτη φορά στα τελευταία 8 έτη, κάτω από τα επίπεδα του 100% το τέλος του 2014, στο 88,7% το δεύτερο τρίμηνο του έτους (Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία από τις Κεντρικές Τράπεζες των σχετικών κρατών και υπολογισμοί της ΕΤΕ)).

Ωστόσο, υπάρχουν κίνδυνοι για τις θετικές προοπτικές της ΝΑΕ-5, που προέρχονται από την ενίσχυση της πολιτικής αβεβαιότητας και του δημοσιονομικού εκτροχιασμού, κυρίως λόγω του μεγάλου αριθμού εκλογικών αναμετρήσεων κατά το τρέχον έτος (στη Ρουμανία: βουλευτικές εκλογές (Δεκέμβριος); στη Βουλγαρία: προεδρικές εκλογές (Οκτώβριος); και στην ΠΓΔΜ: βουλευτικές εκλογές (Δεκέμβριος)) και της ασθενέστερης-του-αναμενόμενου οικονομικής δραστηριότητας του κύριου εμπορικού, επενδυτικού και χρηματοδοτικού εταίρου της περιοχής - της Ευρωζώνης.

Αναμενόμενες Εξελίξεις (αβεβαιότητες και κίνδυνοι)

Ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας αναμένεται να παραμένει ήπιος στο δεύτερο μισό του 2016, και να επιταχυνθεί ελαφρώς το 2017, καθώς η ιδιωτική κατανάλωση κερδίζει έδαφος εν μέσω υψηλότερων εισοδημάτων για τους εργαζομένους, εξαιτίας αυξήσεων στην απασχόληση και τους μισθούς. Επιπρόσθετα, η ελαφρώς περισσότερο υποστηρικτική δημοσιονομική πολιτική στις περισσότερες ανεπτυγμένες οικονομίες, έπειτα από χρόνια δημοσιονομικής προσαρμογής αναμένεται να συνεισφέρει θετικά στην επιτάχυνση της ανάπτυξης. Επιπλέον, η επεκτατική νομισματική πολιτική που ακολουθούν οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες αναμένεται να υποστηρίξει την οικονομική δραστηριότητα.

Πιο αναλυτικά, ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας αναμένεται να ανέλθει σε 3,1% το 2016 και 3,4% το 2017, από 3,1% το 2015 (σύμφωνα με εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»), World Economic Outlook, Ιούλιος 2016). Ωστόσο, υπάρχουν ουσιαστικοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη. Πράγματι, το Brexit, έχει εκκινήσει μια μακρά περίοδο πολιτικής και οικονομικής αβεβαιότητας, ιδιαίτερα στην Ευρώπη. Παράλληλα, ακραία γεωπολιτικά (επιπτώσεις προσφυγικής κρίσης) ή/και πολιτικά (δημοψήφισμα στην Ιταλία στο τέταρτο τρίμηνο του 2016, Γαλλικές και Γερμανικές εκλογές το 2017) γεγονότα —τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν περαιτέρω αρνητικά την επιχειρηματική και καταναλωτική εμπιστοσύνη και να εκτροχιάσουν την εύθραυστη ανάπτυξη της οικονομίας της ευρωζώνης. Επιπρόσθετα, οι έντονες πιέσεις που δέχονται οι Ευρωπαϊκές τράπεζες ενδέχεται να οδηγήσουν στην αναζωπύρωση της τραπεζικής/κρατικού χρέους κρίση στην ευρωζώνη. Επιπλέον, μια περισσότερο απότομη επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας, εξαιτίας αναποτελεσματικών πολιτικών σχετικά με την κάμψη του υπερβάλλοντος δανεισμού και τη διαχείριση της μεταστροφής της οικονομίας προς ένα περισσότερο διατηρήσιμο μίγμα ανάπτυξης, μπορεί να έχει επιπτώσεις στις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές. Η απότομη σύσφιξη των χρηματοδοτικών συνθηκών -- ενδεχομένως εξαιτίας της επαναξιολόγησης του ρυθμού ομαλοποίησης της νομισματικής πολιτικής από τη Fed -- θα ωθούσε ανοδικά τα ασφάλιστρα κινδύνου στις περισσότερες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων οδηγώντας σε υψηλότερη χρηματοοικονομική μεταβλητότητα. Σε αυτό το περιβάλλον αυξημένης αποστροφής κινδύνου, οι αναπτυσσόμενες οικονομίες, ειδικότερα αυτές με σημαντικές εξωτερικές ανισορροπίες, βρίσκονται εκτεθειμένες, καθώς ενδέχεται να αντιμετωπίσουν απότομη αντιστροφή των κεφαλαιακών ροών που είχαν εισρεύσει προς αυτές τα προηγούμενα έτη. Τέλος, πιθανή περαιτέρω κλιμάκωση των γεωπολιτικών εντάσεων στη Μέση Ανατολή και στη διένεξη μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας ενδέχεται να επιδράσει αρνητικά στις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας.

Στην Ελλάδα, το 2016 η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να συνεχίσει να επηρεάζεται από πτωτικές πιέσεις σχετιζόμενες με την αρνητική επίδραση της ύφεσης κατά το 2015 και το πρώτο εξάμηνο του 2016, καθώς και το επιπρόσθετο δημοσιονομικό βάρος από την εφαρμογή των νέων μέτρων, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης ύψους, τουλάχιστον, 0,5% του ΑΕΠ για το 2016 (Πηγή: Μνημόνιο Συνεργασίας, Αύγουστος 2015). Κατά συνέπεια, το ΑΕΠ εκτιμάται πως θα μειωθεί περαιτέρω (-0,3% ετησίως το 2016, σε σταθερές τιμές, Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εαρινές προβλέψεις 2016), με την οικονομία να επιστρέφει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το Β' εξάμηνο 2016, υποστηριζόμενη από α) βελτίωση του οικονομικού κλίματος σε σχέση με το προηγούμενο έτος, β) θετικές τάσεις στους τομείς τουρισμού και εξαγωγών, γ) σταδιακή σταθεροποίηση των συνθηκών ρευστότητας (αντανακλώντας, μεταξύ άλλων, την σταδιακή εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων), δ) περαιτέρω χαλάρωση στην επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων και ε) ευνοϊκούς όρους του εμπορίου, που αντανακλούν κυρίως χαμηλές τιμές πετρελαίου, συγκριτικά με το μέσο όρο 5 ετών.

Η έγκαιρη ολοκλήρωση των προσυμφωνημένων μεταρρυθμίσεων και προαπαιτούμενων δράσεων, απαραίτητων για την εκταμίευση των υπολειπόμενων €2,8 δισ. της δεύτερης δόσης του Προγράμματος στα πλαίσια της ολοκλήρωσης της 1^{ης} αξιολόγησης (Πηγή: ΕΜΣ), καθώς και η έγκαιρη υλοποίηση της 2^{ης} αξιολόγησης, η οποία θα αποδεσμεύσει επιπρόσθετη χρηματοδότηση έως €6,1 δισ. μέχρι τα τέλη του 2016, αναμένονται να μπορούν να παράσχουν μια σημαντική ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα και εμπιστοσύνη και να αντισταθίσουν τις αρνητικές επιδράσεις από τα δημοσιονομικά μέτρα.

Μια ενδεχόμενη συμμετοχή της Ελλάδας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ (QE - quantitative easing) το 2^ο εξάμηνο του 2016 ή στις αρχές του 2017, σε συνέχεια της επαναποδοχής από την ΕΚΤ των ελληνικών χρεογράφων τον Ιούνιο 2016, θα επιτάχυνε τη βελτίωση στις συνθήκες ρευστότητας και θα υποστήριζε περαιτέρω την εμπιστοσύνη και οικονομική δραστηριότητα. Αντιθέτως, τυχόν σημαντική καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της 2^{ης} αξιολόγησης, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις συνθήκες εμπιστοσύνης και ρευστότητας, να καθυστερήσει την περαιτέρω χαλάρωση των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων και να ασκήσει πρόσθετες πιέσεις στις αποτιμήσεις των ενεχύρων περιουσιακών στοιχείων – κυρίως ακίνητα – καθώς και να επιτείνει τις καθοδικές πιέσεις στη ζήτηση λόγω δημοσιονομικών μέτρων.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Ολοκλήρωση της πώλησης της Finansbank A.Ş. στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ

Στις 15 Ιουνίου 2016, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την μεταβίβαση της συμμετοχής της στη Finansbank A.Ş. (99,81%) στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ (Qatar National Bank S.A.Q. – («QNB»)) (η «Συναλλαγή»). Το τίμημα της συναλλαγής είναι €2.750 εκατ. Η Συναλλαγή συμπεριλαμβάνει και την συμμετοχή της Τράπεζας στη Finans Finansal Kiralama A.Ş. (29,87%), στη Finans Yatirim Menkul Degerler A.Ş. (0,2%), και στη Finans Portfoy Yonetimi A.Ş. (0,02%). Παράλληλα, η QNB αποπλήρωσε το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης, ύψους USD 910 εκατ., που η ΕΤΕ είχε χορηγήσει στη Finansbank, με αποτέλεσμα να αυξηθεί η ρευστότητα του Ομίλου ΕΤΕ κατά περίπου €3,6 δισ.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Συναλλαγής, ο δείκτης CET1 της Τράπεζας στις 30 Ιουνίου 2016 αυξήθηκε περίπου κατά 728 μ.β. Αυτή η κεφαλαιακή ενίσχυση θα ανοίξει τον δρόμο για την αποπληρωμή, μετά από έγκριση του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού («ΕΕΜ») της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, των €2,0 δισ. μετατρέψιμων υπό αίρεση ομολογιών («CoCos») που η ΕΤΕ εξέδωσε στις 9 Δεκεμβρίου 2015.

Παράλληλα με τη διατήρηση της ηγετικής της θέσης από πλευράς ρευστότητας μεταξύ των Ελληνικών τραπεζών (δείκτης εγχώριων δανείων προς καταθέσεις 90,9% στις 30 Ιουνίου 2016), η Τράπεζα αξιοποίησε τη ρευστότητα που αντλήθηκε από τη Συναλλαγή ώστε να μειώσει σημαντικά το χρηματοδοτικό της κόστος, μην ανανεώνοντας τα ομόλογα του Πυλώνα II και μειώνοντας αντίστοιχα την έκθεσή της στο μηχανισμό Έκτακτης Ενίσχυσης σε Ρευστότητα («ELA»).

Η πώληση της Finansbank σηματοδοτεί την ολοκλήρωση όλων των ενεργειών που περιλαμβάνονταν στο Σχέδιο Κεφαλαιακών Ενεργειών (Capital Plan), όπως έγινε αποδεκτό στις 13 Νοεμβρίου 2015 από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό («ΕΕΜ», ή Single Supervisory Mechanism – «SSM») και υπογραμμίζει την αφοσίωση της διοίκησης της Τράπεζας στην επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος αναδιάρθρωσης της Τράπεζας και στη μακροπρόθεσμη στρατηγική της να διοχετεύσει κεφάλαια στην ελληνική οικονομία και να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στην οικονομική ανάκαμψη της χώρας.

Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Private equity funds)

Την 21 Δεκεμβρίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της άμεσης ή έμμεσης συμμετοχής της σε 11 Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών («Funds»), που διατηρεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, τις οποίες διαχειρίζεται η NBGI Private Equity Ltd. Την 2 Φεβρουαρίου 2016, η Τράπεζα προέβη στη σύναψη οριστικής συμφωνίας για την πώληση του 100% των Funds σε κεφάλαια επενδυτικών συμμετοχών τα οποία διαχειρίζονται οι Deutsche Bank Private Equity και Goldman Sachs Asset Management. Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €288 εκατ. Η διάθεση της συμμετοχής συνάδει με το σχέδιο κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου για την κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος, όπως αυτό προσδιορίστηκε στην Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης για το 2015, που διεξήχθη από την ΕΚΤ και ικανοποιεί τη σχετική δέσμευση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού την 4 Δεκεμβρίου 2015. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του τρίτου τριμήνου του 2016 και υπόκειται στη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων από την Αρχή Χρηματοπιστωτικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (UK Financial Conduct Authority) και τις Αρχές που εποπτεύουν την τήρηση της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και τους κανόνες περί ανταγωνισμού. Με βάση τα ανωτέρω η συμμετοχή στα Funds πληροί τα κριτήρια ταξινόμησης της ως κατεχόμενη προς πώληση από την 21 Δεκεμβρίου 2015.

Οικονομικά Αποτελέσματα

Κερδοφορία

Το Α' εξάμηνο του 2016 τα κέρδη μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες σε επίπεδο Ομίλου είναι οριακά θετικά στα €3 εκατ., αντανακλώντας την ανάκαμψη των εγχώριων δραστηριοτήτων και την κερδοφορία στην ΝΑ Ευρώπη και λουπές χώρες («ΝΑ Ευρώπη»)¹.

Ελλάδα

Κατά το Β' τρίμηνο του 2016, τα οργανικά κέρδη προ προβλέψεων² στην Ελλάδα βελτιώθηκαν σε €207 εκατ. (+9,8% σε τριμηνιαία βάση), λόγω της βελτίωσης κατά 6,3% των οργανικών εσόδων σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ως αποτέλεσμα της μείωσης του κόστους χρηματοδότησης³ και της αύξησης των εσόδων από προμήθειες.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους συνέχισαν την ανοδική τους πορεία, ανερχόμενα σε €400 εκατ. από €396 εκατ. κατά το Α' τρίμηνο του 2016, λόγω της περαιτέρω ανατιμολόγησης προθεσμιακών καταθέσεων (-22μ.β. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο) και της μείωσης της εξάρτησης από τον μηχανισμό ELA (-€4,9 δισ. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο), βοηθώντας την Τράπεζα να εξαλείψει την έκθεση σε ομόλογα Πυλώνα II & III.

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες αυξήθηκαν σημαντικά στα €37 εκατ. στο Β' τρίμηνο του 2016 από €20 εκατ. το Α' τρίμηνο του 2016, αντικατοπτρίζοντας μέρος μόνο της ωφέλειας από την εξάλειψη της έκθεσης στα ομόλογα του Πυλώνα II & III, με το κόστος των

¹ ΝΑ Ευρώπη περιλαμβάνει τις δραστηριότητες του Ομίλου σε Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Αλβανία, ΠΓΔΜ, Κύπρο, Μάλτα και Ν. Αφρική.

² Οργανικά κέρδη προ προβλέψεων είναι ίσα με το σύνολο των καθαρών επιτοκιακών εσόδων, των καθαρών εσόδων από προμήθειες, των καθαρών εσόδων από ασφαλιστικές δραστηριότητες, των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, των λουπών εσόδων και της αναλογίας των κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις αφαιρουμένων των δαπανών προσωπικού, των γενικών και διοικητικών και λοιπών λειτουργικών εξόδων και των αποσβέσεων ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

³ Το κόστος χρηματοδότησης υπολογίζεται ως το ετησιοποιημένο ποσό των προβλέψεων της περιόδου δια το μέσο υπόλοιπο των δανείων μετά από προβλέψεις.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

ομολόγων του Πυλώνα II να μειώνεται σε €15 εκατ. στο Β' τρίμηνο του 2016 από €30 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο. Η εξάλειψη της έκθεσης στα ομόλογα του Πυλώνα II & III ισοδυναμεί με ετησιοποιημένο όφελος στα έξοδα προμηθειών περίπου €200 εκατ. ετησίως.

Στο Α' εξάμηνο του 2016, οι λειτουργικές δαπάνες μειώθηκαν κατά 2,8% σε ετήσια βάση, αντανakλώντας τη μείωση τόσο των δαπανών προσωπικού (-2.9% σε ετήσια βάση) όσο και των γενικών και διοικητικών εξόδων (-4.3% σε ετήσια βάση). Ο δείκτης Κόστους προς Οργανικά έσοδα⁴ ανέκαμψε σε 55,6% από 58,9% στο Α' εξάμηνο του 2015. Οι δαπάνες προσωπικού αναμένεται να περισταλούν περαιτέρω μετά τη σχεδιαζόμενη εθελούσια έξοδα, τα κόστη της οποίας έχουν ήδη επιβαρύνει το Δ' τρίμηνο του 2015.

Το Α' εξάμηνο του 2016, οι εγχώριες ζημίες μετά από φόρους σημείωσαν σημαντική πτώση στα €50 εκατ. από €1,9 δισ. στο Α' εξάμηνο του 2015, εξέλιξη που αποδίδεται στον περιορισμό των επισφαλειών και την ανάκαμψη των οργανικών εσόδων στην Ελλάδα.

NA Ευρώπη

Στη NA Ευρώπη, η Τράπεζα σημείωσε κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ύψους €53 εκατ. κατά το Α' εξάμηνο του 2016 έναντι €27 εκατ. το αντίστοιχο εξάμηνο του προηγούμενου έτους.

Το ύψος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων μειώνεται για πρώτη φορά.

Σε επίπεδο Ομίλου, ο ρυθμός δημιουργίας νέων δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών διαμορφώθηκε σε αρνητικά επίπεδα στο Β' τρίμηνο του 2016 σε -€7 εκατ. έναντι €126 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο, αποτυπώνοντας κυρίως το μηδενικό ρυθμό δημιουργίας νέων επισφαλειών στην Ελλάδα έναντι €127 εκατ. στο Α' τρίμηνο του 2016. Ειδικότερα, η δημιουργία νέων δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στη Λιανική τραπεζική διατηρήθηκε σε αρνητικά επίπεδα (-€98 εκατ.), αντανakλώντας κυρίως ανακτήσεις στεγαστικών δανείων. Ο ρυθμός δημιουργίας νέων επιχειρηματικών επισφαλειών μειώθηκε δραστικά στα €81 εκατ. από €249 εκατ. στο Α' τρίμηνο του 2016, αλλά παραμένει σε υψηλά επίπεδα, αντανakλώντας ένα μικρό αριθμό επιχειρηματικών δανείων που καταγγέλλθηκαν.

Το Β' τρίμηνο του 2016, το εγχώριο κόστος κινδύνου διαμορφώθηκε σε 231 μ.β. σε σχέση με 164 μ.β. κατά το Α' τρίμηνο του 2016, λόγω προβλέψεων σε επιχειρηματικά δάνεια, τα οποία σταμάτησαν εκ νέου να εξυπηρετούνται κατά το Β' τρίμηνο του έτους. Το κόστος κινδύνου στο Α' εξάμηνο του 2016 ανήλθε σε 197 μ.β., 189 μ.β. σε επίπεδο Ομίλου. Ο δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών διαμορφώθηκε σε 76,6% στην Ελλάδα και σε 74,7% σε επίπεδο Ομίλου. Μετά τη σταθεροποίησή τους κατά το Α' τρίμηνο του 2016, τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα μειώθηκαν κατά €0,9 δισ. σε τριμηνιαία βάση στο Β' τρίμηνο του έτους, αντανakλώντας τις θετικές τάσεις στο ρυθμό δημιουργίας νέων επισφαλειών, τις αναδιρθρώσεις και τις διαγραφές δανείων. Κατά συνέπεια, ο εγχώριος δείκτης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων μειώθηκε σε 47,9% από 49,6% στο πρώτο τρίμηνο του 2016..

Στη NA Ευρώπη, ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανήλθε σε 26,5% (-50μ.β. σε τριμηνιαία βάση), με το δείκτη κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών να αυξάνεται σε 59,1% από 58,3% το προηγούμενο τρίμηνο.

Βελτιούμενη ρευστότητα σε σχέση με τον ανταγωνισμό

Οι καταθέσεις του Ομίλου παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες κατά το Β' τρίμηνο του 2016 και διαμορφώθηκαν σε €42,2 δισ. (+0,3% σε τριμηνιαία βάση), αποτυπώνοντας κυρίως τη σταθεροποίηση των καταθέσεων στην Ελλάδα. Ειδικότερα, οι εγχώριες καταθέσεις μειώθηκαν κατά μόλις €40 εκατ. σε τριμηνιαία βάση, έναντι εκρών ύψους €0,9 δισ. το Α' τρίμηνο του 2016. Από το τέλος του Β' τριμήνου του 2016 οι καταθέσεις στην Ελλάδα έχουν αυξηθεί κατά €0,3 δισ. Οι καταθέσεις στη Ν.Α. Ευρώπη σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 2,8% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ανερχόμενες σε €6,5 δισ. Στο διάστημα μετά την επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων το Β' τρίμηνο του 2015, οι καταθέσεις στην Ελλάδα σταθεροποιούνται σε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα κατά το Β' τρίμηνο του 2016.

Μετά την ολοκλήρωση της πώλησης της Finansbank την 15 Ιουνίου 2016, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε δραστικά σε €13,2 δισ. την 26 Αυγούστου 2016 από €22,8 δισ. την 31 Μαρτίου 2016, με την έκθεση στον ΕΛΑ να μειώνεται κατά €6,5 δισ. από την 31 Δεκεμβρίου 2015 και να διαμορφώνεται σε €5,0 δισ. και με τον δείκτη ΕΛΑ προς ενεργητικό (εξαιρουμένων των ομολόγων EFSF) να ανέρχεται σε 6,9%. Η ΕΤΕ έχει δυνατότητα άντλησης επιπλέον ρευστότητας έως και €9,8 δισ. Σημειώνουμε ότι η ΕΤΕ αξιοποίησε τα €3,6 δισ. από την πώληση της Finansbank προκειμένου να αποπληρώσει το σύνολο των δαπανηρών ομολόγων Πυλώνα II (€3,0 δισ. ονομαστική αξία στις 30 Ιουνίου 2016), μειώνοντας έτσι σημαντικά το κόστος χρηματοδότησης της Τράπεζας.

Η ΕΤΕ διατηρεί μακράν τη χαμηλότερη έκθεση στον μηχανισμό ΕΛΑ στην Ελλάδα, γεγονός το οποίο της παρέχει μοναδικό χρηματοδοτικό πλεονέκτημα ενόψει της ανάκαμψης της εγχώριας οικονομίας. Επιπλέον, ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις ανήλθε σε μόλις 90,9% και 91,1% στην Ελλάδα και σε επίπεδο Ομίλου, αντίστοιχα.

Η ρευστότητα της ΕΤΕ θα ενισχυθεί περαιτέρω κατά €0,6 δισ. από τις συμφωνηθείσες πωλήσεις των ΑΣΤΗΡ και NBGI Private Equity Funds.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο δείκτης CET 1 ανέρχεται σε 16,8%, εξαιρώντας τα υπό αίρεση μετατρέψιμα ομόλογα (CoCos) και λαμβάνοντας υπόψη τις υπο ολοκλήρωση πωλήσεις των ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ και NBGI. Αν συνυπολογιστούν τα CoCos, ο δείκτης CET 1 ανέρχεται σε 22,1%. Τα κεφάλαια της ΕΤΕ θα ενισχυθούν περαιτέρω από την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Τράπεζας.

⁴ Ο δείκτης Κόστους προς Οργανικά έσοδα υπολογίζεται ως ο λόγος των λειτουργικών εξόδων προς το άθροισμα των καθαρών επιτοκιακών εσόδων, των καθαρών εσόδων από προμήθειες και των καθαρών εσόδων από ασφαλιστικές δραστηριότητες

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Με πλήρη εφαρμογή της Βασιλείας III, συμπεριλαμβανομένων των προαναφερθέντων κεφαλαιακών ενεργειών και εξαιρουμένων των CoCos, ο δείκτης CET 1 ανέρχεται σε 16,2% (21,6%, συμπεριλαμβανομένων των CoCos).

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ρευστότητα

Κατά την 30 Ιουνίου 2016, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα και τον ELA μειώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε €14,9 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €24,0 δισ.) εκ των οποίων €8,9 δισ. από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2015: €12,5 δισ.) και €6,0 δισ. από τον ELA (31 Δεκεμβρίου 2015: €11,5 δισ.). Περαιτέρω, κατά την 30 Ιουνίου 2016 η Τράπεζα συνήψε συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς (repos) ύψους €4,1 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €10,9 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας. Στις 26 Αυγούστου 2016, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε περαιτέρω και ανήλθε σε €13,2 δισ. ενώ η χρηματοδότηση από τον ELA μειώθηκε σε €5,0 δισ. και τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας ανήλθαν σε €9,8 δισ. (αξία σε μετρητά).

Κεφαλαιακή επάρκεια

Στις 30 Ιουνίου 2016, ο δείκτης CET1 αυξήθηκε σε 21,4% και ο pro forma δείκτης λαμβάνοντας υπόψη τις υπο ολοκλήρωση πωλήσεις των ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ και NBSI και την αποπληρωμή των CoCos ανέρχεται σε 16,8% και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω με την ολοκλήρωση των υπόλοιπων δεσμεύσεων όπως περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του Αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιάρθρωσης.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας λαμβάνοντας υπόψη (α) την πρόσβασή της στο Ευρωσύστημα (β) την συμφωνία βάσει του Προγράμματος του Ιουλίου/Αυγούστου 2015 της ελληνικής κυβέρνησης με τους Θεσμούς, (γ) το δείκτη CET1 της Τράπεζας και του Ομίλου 30 Ιουνίου 2016 και (δ) την αναμενόμενη θετική επίδραση των υπόλοιπων δεσμεύσεων στο πλαίσιο του Αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιάρθρωσης (βλ. παρακάτω ενότητα «Σχέδιο Αναδιάρθρωσης»).

Εφαρμογή της Οδηγίας για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση των Τραπεζών (ΑΚΕ)

Η Οδηγία 2014/59/ΕΕ της 15 Μαΐου 2014, όπως ισχύει, προβλέπει τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού πλαισίου για την ανάκαμψη και εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επενδυτικών εταιριών («οδηγία για την ανάκαμψη και εξυγίανση ή «ΑΚΕ»). Η ΑΚΕ έχει σχεδιαστεί με σκοπό να παρέχει στις αρχές ένα σύνολο αξιόπιστων εργαλείων για την επαρκή, έγκαιρη και γρήγορη παρέμβαση προς αποφυγή σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, την αποτροπή απειλών μεταξύ άλλων σε υποδομές της αγοράς, την προστασία των καταθετών και των επενδυτών και τη μείωση της εξάρτησης από δημόσια χρηματοδοτική στήριξη.

Η ΑΚΕ περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα από μέσα και εξουσίες εξυγίανσης τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν μεμονωμένα ή συνδυαστικά όπου η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι ορισμένες από τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πληρούνται, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ότι ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα αποτυγχάνει ή είναι πιθανό να αποτύχει και μη εναλλακτικά μέτρα βασιζόμενα στον ιδιωτικό τομέα ή εποπτικά μέτρα, θα αποτρέψουν την αποτυχία ενός ιδρύματος μέσα σε ένα εύλογο χρονικό πλαίσιο. Τα εργαλεία εξυγίανσης περιλαμβάνουν την εξουσία να πωλήσει ή να μεταβιβάσει περιουσιακά στοιχεία (ή την κυριότητα αυτών) σε άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και ένα γενικό εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα «bail-in», το οποίο προβλέπει τη διαγραφή ή μετατροπή των τυχόν υποχρεώσεων του ιδρύματος που πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις. Σε περιπτώσεις εξαιρετικής συστημικής κρίσης, οποιαδήποτε τέτοια έκτακτη οικονομική βοήθεια πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με το πλαίσιο κρατικής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως έσχατη λύση και υπόκεινται σε πρόσθετους όρους.

Επιπροσθέτως του γενικού εργαλείου bail-in, η ΑΚΕ προβλέπει ότι οι αρχές εξυγίανσης έχουν την δυνατότητα να διαγράψουν μόνιμα ή να μετατρέψουν σε μετοχικό κεφάλαιο κεφαλαιακά χρηματοπιστωτικά μέσα όπως ομολογίες μειωμένης εξασφάλισης που βρίσκονται σε μη βιώσιμο σημείο (μη βιωσιμότητα απορρόφησης ζημιών), πριν από οποιαδήποτε δράση εξυγίανσης. Αυτά τα μέτρα μπορούν να εφαρμόζονται και σε ορισμένους χρεωστικούς τίτλους, κάτω από ορισμένες συνθήκες. Επιπλέον, στις περιπτώσεις όπου τα κεφαλαιουχικά χρηματοπιστωτικά μέσα μετατρέπονται σε μετοχικούς τίτλους κατά την εφαρμογή του εργαλείου υποχρεωτικής διαγραφής, οι εν λόγω μετοχικοί τίτλοι μπορούν να υποβληθούν σε bail-in, με αποτέλεσμα την ακύρωσή τους, τη σημαντική απομείωση ή απώλεια, των κατόχων των τίτλων, της ιδιότητας του επενδυτή.

Επίσης, δυνάμει του ίδιου νόμου, το Σκέλος Εξυγίανσης του Ταμείου Εγγύησης καταθέσεων και Επενδύσεων ορίζεται ως Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης, σε ότι αφορά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Σχέδιο Αναδιάρθρωσης

Ο Όμιλος υπόκειται στους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί κρατικής βοήθειας σε σχέση με την βοήθεια που έλαβε από το Τ.Χ.Σ. και το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτοί οι κανόνες διεκπεραιώνονται από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σύμφωνα με αυτούς τους κανόνες, οι λειτουργίες της Τράπεζας παρακολουθούνται και περιορίζονται σε αυτές που εγκρίθηκαν με το Αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης του 2015, το οποίο έχει σκοπό να εξασφαλίσει την επιστροφή της Τράπεζας σε μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Το Αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 4 Δεκεμβρίου 2015

Στις 4 Δεκεμβρίου 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το Αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης που κατέθεσε η Τράπεζα («Σχέδιο Αναδιάρθρωσης 2015»).

Το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης 2015, περιλαμβάνει μια σειρά από δεσμεύσεις υλοποίησης συγκεκριμένων μέτρων και ενεργειών που θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου 2015-2018 («Δεσμεύσεις»). Οι Δεσμεύσεις αφορούν τόσο τις εγχώριες όσο και τις δραστηριότητες της Τράπεζας στο εξωτερικό. Οι διαφοροποιήσεις από το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης του 2014 σχετίζονται κυρίως με την εμπάθυση της λειτουργικής αναδιάρθρωσης της Τράπεζας, ορισμένες τροποποιήσεις σχετικά με τις προθεσμίες υλοποίησης των Δεσμεύσεων, καθώς και δέσμευση για την επιπρόσθετη πώληση περιουσιακών στοιχείων του εξωτερικού.

Αναφορικά με τις εγχώριες δραστηριότητες, οι Δεσμεύσεις αφορούν στη συγκράτηση του συνολικού λειτουργικού κόστους, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού προσωπικού καθώς και του αριθμού των καταστημάτων. Λοιπές Δεσμεύσεις αφορούν στον περιορισμό του κόστους καταθέσεων στην Ελλάδα, στη συγκράτηση του λόγου Δανείων/Καταθέσεων κάτω του σχετικού μέγιστου, στην πολιτική επενδύσεων σε χρεόγραφα καθώς και στην αποεπένδυση ορισμένων εγχώριων μη τραπεζικών δραστηριοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα, οι Δεσμεύσεις αφορούν στα ακόλουθα:

- i. **Αριθμός καταστημάτων στην Ελλάδα:** Περιορισμός του συνολικού αριθμού καταστημάτων στην Ελλάδα σε 540 το τέλος του 2017 (30 Ιουνίου 2016: 524)
- ii. **Αριθμός προσωπικού στην Ελλάδα:** Περιορισμός του συνολικού αριθμού προσωπικού στην Ελλάδα σε 10.250 το τέλος του 2017 και 9.950 στο τέλος του 2018. Σημειώνεται ότι Όμιλος έχει προχωρήσει σε σημαντική μείωση του αριθμού προσωπικού στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων και μέσω του προγράμματος εθελούσιας αποχώρησης του 2013, κατά το οποίο αποχώρησαν από την Τράπεζα περίπου 2.500 υπάλληλοι. Ο αριθμός προσωπικού στην Ελλάδα ήταν 12.013 στις 30 Ιουνίου 2016 (31 Δεκεμβρίου 2015: 12.019).
- iii. **Συνολικά έξοδα στην Ελλάδα:** Περιορισμός του συνολικού ποσού των λειτουργικών εξόδων για τις δραστηριότητες του Ομίλου της Τράπεζας στην Ελλάδα σε €961 εκατ. για το έτος 2017 (31 Δεκεμβρίου 2015: €1.030 εκατ. και €495 εκατ. για την εξαμηνιαία περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016).
- iv. **Κόστος καταθέσεων στην Ελλάδα:** Για να επανακτήσει την κερδοφορία της στην Ελλάδα η Τράπεζα θα μειώσει το κόστος καταθέσεων ακολουθώντας συγκεκριμένα μέτρα που έχουν συμπεριληφθεί στο Αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης 2015. Η Τράπεζα έχει ήδη επιτύχει περιορισμό του κόστους καταθέσεων στην Ελλάδα που συνάδει με τα προβλεπόμενα στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης.
- v. **Λόγος δανείων προς καταθέσεις:** Περιορισμός του λόγου δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις για τις δραστηριότητες της Τράπεζας στην Ελλάδα στο μέγιστο όριο του 115% στο τέλος του 2018 (30 Ιουνίου 2016: 90,9%).
- vi. **Εγχώριες μη-τραπεζικές δραστηριότητες:** Η Τράπεζα θα προχωρήσει σε αποεπένδυση ορισμένων εγχώριων μη-τραπεζικών δραστηριοτήτων.
- vii. **Μείωση χαρτοφυλακίου χρεογράφων:** Η Τράπεζα θα προχωρήσει σε μείωση των επενδύσεων σε μετοχές, ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικά ομόλογα.
- viii. **Πώληση των Private Equity Funds:** Η Τράπεζα θα προχωρήσει στην πώληση των Private Equity Funds. Η συμφωνία πώλησης υπεγράφη, ενώ η ολοκλήρωση της συναλλαγής αναμένεται να υλοποιηθεί στο τρίτο τρίμηνο του 2016.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες του εξωτερικού, οι Δεσμεύσεις που σχετίζονται με την Τράπεζα αφορούν κατά κύριο λόγο στα εξής:

- i. **Πώληση των δραστηριοτήτων εξωτερικού:** Η Τράπεζα θα προχωρήσει στη μείωση των δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό, τόσο ορισμένων θυγατρικών όσο και ορισμένων καταστημάτων εξωτερικού. Η διαδικασία είναι σε αρχικό στάδιο.
- ii. **Πώληση Finansbank.** Την 15 Ιουνίου 2016, ολοκληρώθηκε η πώληση του 100% της συμμετοχής στη Finansbank. Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης αυτής, η ΕΤΕ θα προχωρήσει στην αποπληρωμή των CoCos, με την προϋπόθεση λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων (βλ. «Ολοκλήρωση της πώλησης της Finansbank Α.Σ. στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ» παραπάνω).

Οι λοιπές Δεσμεύσεις αφορούν στα κάτωθι:

- i. **Πολιτική Επενδύσεων:** Η Τράπεζα δεν θα επενδύει σε υψηλού κινδύνου χρεόγραφα, πλην κάποιων εξαιρέσεων. Η Τράπεζα ήδη τηρεί την εν λόγω Δέσμευση.
- ii. **Μέγιστος Μισθός:** Περιορισμός σε ένα ανώτερο όριο του μισθολογικού πακέτου των υπαλλήλων και στελεχών της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένου του μισθού, της ασφαλιστικής εισφοράς και του μπόνους).
- iii. **Επιμήκυνση δεσμεύσεων:** Η Τράπεζα θα συνεχίσει να υλοποιεί τις δεσμεύσεις αναφορικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση και τις Εμπορικές Λειτουργίες (commercial operations), όπως αυτές έχουν κατατεθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στις 20 Νοεμβρίου 2012, μέχρι και το τέλος της περιόδου του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης.

Η υλοποίηση των δεσμεύσεων που προβλέπονται στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης 2015 παρακολουθείται από τον Επίτροπο Παρακολούθησης.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τιτλοποίηση Επιχειρηματικών Δανείων

Στις 8 Αυγούστου 2016, η ΕΤΕ ολοκλήρωσε την Τιτλοποίηση Επιχειρηματικών Δανείων (εφεξής «η Συναλλαγή»). Η ΕΤΕ άντλησε μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση έως και €300 εκατ., εκ των οποίων €235 εκατ. ήδη αντλήθηκαν σε μετρητά, μέσω της τοποθέτησης χρεογράφων υψηλής εξασφάλισης στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΙΒ»), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων («ΕΙΦ») και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («ΕΒΡΔ») (εφεξής «οι Επενδυτές»). Τα χρεόγραφα έχουν αξιολογηθεί με BB από τον οίκο αξιολόγησης S&P και με B- από τον οίκο αξιολόγησης Fitch, ενώ υποβλήθηκαν σε προσομοιώσεις σεναρίων χρεογράφων επενδυτικής διαβάθμισης και βαθμολογήθηκαν με την ανώτατη πιστοληπτική διαβάθμιση της χώρας (BB από την S&P και B- από τη Fitch).

Την 2 Αυγούστου 2016, η S&P αναβάθμισε την Τράπεζα σε «CCC+» από «SD» με σταθερές προοπτικές.

Στις 13 Αυγούστου 2016 η Κεντρική Τράπεζα της Βουλγαρίας (BNB) ανακοινώσε τα αποτελέσματα της Άσκησης Συνολικής Αξιολόγησης όλων των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην Βουλγαρία, η οποία περιλάμβανε μία Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου (AQR) και μία Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων (Stress Test). Σαν αποτέλεσμα της Αξιολόγησης του Δανειακού Χαρτοφυλακίου ο δείκτης εποπτικών κεφαλαίων CET1 της UBB μεταβλήθηκε μόνο κατά 0,4%, από 26,1% σε 25,7%, ο οποίος είναι σημαντικά υψηλότερος σε σύγκριση με τον ελάχιστο αποδεκτό του 4,5%. Στην Άσκηση Προσομοίωσης που ακολούθησε, ο προσαρμοσμένος από την Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου εποπτικός δείκτης CET1 ποσοστού 25,7% αναμένεται να αυξηθεί σε 34,0% με το σενάριο βάσης και σε 25,8% με το δυσμενές σενάριο το 2018.

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή του σε τραπεζικούς κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Η διαχείριση και ο έλεγχος των κινδύνων αυτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσης του Ομίλου να επιδιώκει σταθερά υψηλές αποδόσεις για τους μετόχους του.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβασή του με τον Όμιλο. Προέρχεται από τις δανειοδοτικές καθώς και άλλες δραστηριότητες που δημιουργούν έκθεση σε κίνδυνο αθέτησης, όπως οι δραστηριότητες του Ομίλου σε χρηματιστηριακές αγορές, αγορές κεφαλαίου και εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Οι διαδικασίες διαχείρισής του διενεργούνται ξεχωριστά από την Τράπεζα και κάθε μία από τις θυγατρικές της. Οι διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου που εφαρμόζονται από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, συντονίζονται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων.

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς, του δανειολήπτη ή αντισυμβαλλομένου, καθώς και του σκοπού, του είδους της χρηματοδότησης και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία προβλέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων, καθώς και αναδιάρθρωσης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των υφιστάμενων.

Ο Όμιλος τηρεί διαδικασίες υποστήριξης, μέτρησης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων σε συνεχή βάση, στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- Τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου.
- Εσωτερικά συστήματα πιστοληπτικής διαβάθμισης.
- Συστήματα πληροφορικής και αναλυτικές τεχνικές που εξασφαλίζουν τη μέτρηση του εγγενούς πιστωτικού κινδύνου για όλες τις σχετικές δραστηριότητες.

Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας του Ομίλου για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
- Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.
- Ανεξάρτητη και συνεχή αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα συστήματα/ υποδείγματα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

Η ενεργή διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου επιτυγχάνεται μέσω:

- Της εφαρμογής κατάλληλων ορίων πιστωτικού ανοίγματος έναντι μεμονωμένων πιστούχων, ομίλων πιστούχων, κλάδων οικονομικής δραστηριότητας κ.α.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

- Της χρήσης τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου (εξασφαλίσεις, εγγυήσεις).
- Της προσαρμοσμένης στον κίνδυνο τιμολόγησης των διαφόρων προϊόντων και υπηρεσιών.

Από το 2008, η Τράπεζα ακολουθεί την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών δανείων, δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων λιανικής και στεγαστικών δανείων, που αποτελούν πάνω από το 80% του συνόλου των δανειακών ανοιγμάτων του τραπεζικού της χαρτοφυλακίου σε ατομική βάση.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια, στις τιμές μετοχών και εμπορευμάτων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς και στη μεταβλητότητά αυτών. Ο Όμιλος διατηρεί περιορισμένη συναλλακτική δραστηριότητα με στόχο τη βελτίωση της κερδοφορίας του και των υπηρεσιών που παρέχει στην πελατεία του. Η δραστηριότητα αυτή συνεπάγεται την ανάληψη κινδύνου αγοράς, τον οποίο ο Όμιλος επιδιώκει να εντοπίζει, να εκτιμά, να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά μέσα από ένα πλαίσιο αρχών, διαδικασιών μέτρησης και ορίων, το οποίο διέπει όλες του τις συναλλαγές. Οι σημαντικότερες κατηγορίες κινδύνου αγοράς για τον Όμιλο είναι ο επιτοκιακός, ο μετοχικός και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Ο **επιτοκιακός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην πιθανή ζημία στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια. Βασικές πηγές επιτοκιακού κινδύνου αποτελούν το εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο χρεογράφων που κατέχει, καθώς και τα παράγωγα επιτοκιακά προϊόντα, εξωχρηματιστηριακά και διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες αγορές.

Σε επίπεδο Ομίλου, η σημαντικότερη πηγή επιτοκιακού κινδύνου είναι η Τράπεζα. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατηρεί χαρτοφυλάκιο σε εκδόσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΕΤΧΣ»), έντοκα γραμμάτια και ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, κρατικά ομόλογα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και περιορισμένες θέσεις σε ελληνικές και διεθνείς εταιρικές εκδόσεις. Επίσης, δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματιστηριακών παράγωγων προϊόντων με τη σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων στο ίδιο ή διαφορετικό νόμισμα, απλής και σύνθετης δομής. Οι εν λόγω συμβάσεις χρησιμοποιούνται τόσο ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου, όσο και για την αποκόμιση κερδών. Επιπλέον, η Τράπεζα αναλαμβάνει θέσεις σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί χρεογράφων και επιτοκίων, κυρίως για σκοπούς αντιστάθμισης και σε μικρότερο βαθμό για την αποκόμιση κερδών.

Ο **μετοχικός κίνδυνος** αφορά στον κίνδυνο πιθανών ζημιών στο χαρτοφυλάκιο μετοχών και μετοχικών παραγώγων του Ομίλου από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των μετοχών και των μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος κατέχει θέσεις σε μετοχές, η πλειοψηφία των οποίων διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών («Χ.Α.»), και σε παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών που διαπραγματεύονται στο Χ.Α., καθώς και σε διεθνή χρηματιστήρια. Οι μετοχές ταξινομούνται στο εμπορικό ή στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο του Ομίλου. Τα παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών χρησιμοποιούνται αφενός για την αποκόμιση κερδών και αφετέρου για την αντιστάθμιση του κινδύνου ο οποίος προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μετοχών του Ομίλου, καθώς και από τα προϊόντα που διατίθενται στην πελατεία και είναι συνδεδεμένα με την απόδοση κάποιας μετοχής ή κάποιου μετοχικού δείκτη. Σε μικρότερο βαθμό, ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών, είτε για την αποκόμιση κερδών, είτε για σκοπούς αντιστάθμισης.

Ο **συναλλαγματικός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην ενδεχόμενη ζημία λόγω δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η ανοικτή συναλλαγματική θέση προκύπτει κυρίως από τις τρέχουσες (spot, prespot) και προθεσμιακές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και διακρίνεται σε εμπορική και δομική. Η δομική ανοικτή συναλλαγματική θέση περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας σε ξένο νόμισμα (για παράδειγμα δάνεια, καταθέσεις κ.α.), καθώς και τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα που διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς. Εκτός της Τράπεζας, ο συναλλαγματικός κίνδυνος τον οποίο αναλαμβάνουν οι λοιπές θυγατρικές είναι αμελητέος.

Για την αποτελεσματική διαχείριση του Κινδύνου Αγοράς, η Τράπεζα υπολογίζει σε καθημερινή βάση τη Μέγιστη Δυνητική Ζημία («ΜΔΖ») τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) οι οποίοι απορρέουν από το Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο της, μέσω του συστήματος RiskWatch, της εταιρείας Algorithmics (πλέον IBM). Ο υπολογισμός αφορά σε χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99%. Οι σημαντικότερες κατηγορίες κινδύνου αγοράς για την Τράπεζα είναι ο επιτοκιακός, ο μετοχικός και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων της Τράπεζας, έχει θεσπιστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ. Τα όρια καθορίστηκαν με βάση τη διάθεση για ανάληψη κινδύνου της Τράπεζας και αφορούν τόσο στους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό), όσο και στο συνολικό κίνδυνο αγοράς του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου της. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία του εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, η Τράπεζα εφαρμόζει καθημερινά πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (backtesting). Ο έλεγχος, σύμφωνα τον ισχύοντα Κανονισμό εποπτείας Πιστωτικών Ιδρυμάτων 575/2013, εφαρμόζεται στα στοιχεία μόνο του εμπορικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και συνίσταται στη σύγκριση των υποθετικών και πραγματικών ημερήσιων μεταβολών στην αξία του χαρτοφυλακίου, με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις της ΜΔΖ. Σε περίπτωση κατά την οποία οι ζημίες υπερβαίνουν την εκτίμηση της ΜΔΖ, τότε υπάρχει «υπέρβαση» και ενημερώνονται οι εποπτικές αρχές το αργότερο εντός 5 εργάσιμων ημερών.

Η εκτίμηση της ΜΔΖ αναφέρεται σε «κανονικές» συνθήκες αγοράς. Ωστόσο, είναι απαραίτητη η συμπληρωματική ανάλυση για την εκτίμηση της ζημίας που ενδέχεται να υποστεί η Τράπεζα σε ακραίες και ασυνήθιστες συνθήκες. Για το λόγο αυτό, διενεργείται σε εβδομαδιαία βάση άσκηση προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), επί του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας. Τα σενάρια που εφαρμόζονται αφορούν στους τρεις σημαντικότερους κινδύνους που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της ΕΤΕ: επιτοκιακό, μετοχικό και συναλλαγματικό κίνδυνο.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή αναλήψεις υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal / call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε αντίστοιχες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση θέσεων έγκαιρα και με εύλογους όρους.

Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της στρατηγικής κινδύνου ρευστότητας που εγκρίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, μεθόδων και διαδικασιών για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του κινδύνου ρευστότητας, που ανταποκρίνονται στη φύση και στην πολυπλοκότητα των εργασιών της ΕΤΕ. Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται σε καθημερινή βάση για τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο ρευστότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το προφίλ κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου παραμένει εντός των εγκεκριμένων ορίων.

Επιπλέον, λαμβάνουν καθημερινά μία αναφορά ρευστότητας, στην οποία παρουσιάζονται αναλυτικά οι πηγές χρηματοδότησης του Ομίλου και τα διαθέσιμα, μη αναχρηματοδοτηθέντα, περιουσιακά στοιχεία. Τέλος, η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού παρακολουθεί τα ανοίγματα στις ημερομηνίες λήξης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, καθώς και των χρηματοδοτικών απαιτήσεων, βάσει διαφόρων παραδοχών, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών που δύνανται να έχουν δυσμενή επίδραση στη δυνατότητα της Τράπεζας να ρευστοποιήσει επενδύσεις και θέσεις του εμπορικού χαρτοφυλακίου καθώς και στη δυνατότητα πρόσβασής της στις αγορές κεφαλαίου. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα παρακολουθείται ο δείκτης «Δάνεια προς Καταθέσεις», ο οποίος στις 30 Ιουνίου 2016 ανέρχονταν σε 90,9% και 91,1%, σε επίπεδο χώρας (Ελλάδα) και Ομίλου αντίστοιχα.

Εφόσον η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αποσκοπεί στην διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του εν λόγω κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου και της διατήρησής του σε αποδεκτά επίπεδα, ακόμη και υπό δυσμενείς συνθήκες, ο Όμιλος θα πρέπει να έχει πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου για την κάλυψη των αναγκών της πελατειακής του βάσης, των υποχρεώσεων του που καθίστανται πληρωτέες και των λοιπών κεφαλαιακών του αναγκών, διατηρώντας ταυτόχρονα τα απαραίτητα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς ενεχυρίαση για άντληση χρηματοδότησης. Συμπληρωματικά του πλαισίου διαχείρισης ρευστότητας της Τράπεζας, οι υπόλοιπες θυγατρικές του Ομίλου διατηρούν το δείκτη Διαθέσιμα κεφάλαια μέσω συμφωνιών επαναγοράς («ΔΚΜΣΕ») προς σύνολο καταθέσεων στο κατ' ελάχιστο επίπεδο του 9%.

Οι κύριες πηγές ρευστότητας της Τράπεζας είναι οι καταθέσεις, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα - μέσω των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης (MROs) και των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTROs) με την ΕΚΤ, καθώς και μέσω του Έκτακτου Μηχανισμού Παροχής Ρευστότητας («ELA») και οι συμφωνίες επαναγοράς τίτλων (repos) με σημαντικά Πιστωτικά Ιδρύματα («Π.Ι.») του εξωτερικού. Η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και οι συναλλαγές repos πραγματοποιούνται με την παραχώρηση ως εξασφαλίσεων κυρίως ομολόγων Ε.Τ.Χ.Σ./Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης («ΕΜΣ») που έχει λάβει η Τράπεζα από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Τ.Χ.Σ.»), καθώς και ομολόγων και Εντόκων Γραμματίων έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου. Η χρηματοδότηση μέσω του ELA πραγματοποιείται με την παραχώρηση ως εξασφαλίσεων κυρίως δανείων, καθώς και τίτλων που έχει εκδώσει η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου⁵.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2016, η διάρθρωση των πηγών άντλησης ρευστότητας της Τράπεζας βελτιώθηκε σημαντικά. Στις 30 Ιουνίου 2016, η συνολική έκθεση στο Ευρωσύστημα διαμορφώθηκε σε €14,9 δισ., καταγράφοντας μείωση ύψους €9,1 δισ. σε σύγκριση με την αντίστοιχη έκθεση στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανήλθε σε €8,9 δισ., ενώ μέσω του μηχανισμού ELA σε €6,0 δισ., μειωμένη περίπου κατά €3,6 δισ. και €5,5 δισ., αντίστοιχα. Οι βασικοί λόγοι για την εξέλιξη αυτή ήταν η πώληση της θυγατρικής Finansbank S.A., έναντι του ποσού των €3,6 δισ. (στο οποίο περιλαμβάνεται και η αποπληρωμή του δανείου μειωμένης εξασφάλισης USD 910 εκατ. που είχε χορηγήσει η Τράπεζα στην Finansbank), οι νέες συναλλαγές repos με Π.Ι ύψους €4,1 δισ. και η περαιτέρω απομόχλευση του χαρτοφυλακίου ομολόγων της Τράπεζας (κυρίως εκδόσεων Ε.Τ.Χ.Σ. για σκοπούς ανακεφαλαιοποίησης) κατά το ποσό των €1,4 δισ. Επιπλέον, καθώς οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων παρέμειναν σε ισχύ, οι καταθέσεις των πελατών της Τράπεζας κυμάνθηκαν περίπου στα ίδια επίπεδα και ανήλθαν σε €35,7 δισ. στις 30 Ιουνίου 2016.

Επιπλέον, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, το κόστος χρηματοδότησης της Τράπεζας μειώθηκε κατά 30 μονάδες βάσης σε σχέση με το τέλος του 2015 και διαμορφώθηκε σε 0,85% στο τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2016. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στη σημαντική μείωση της χρηματοδότησης μέσω του μηχανισμού ELA, αφενός λόγω πώλησης της Finansbank και αφετέρου λόγω της απόφασης της ΕΚΤ να δέχεται ως εξασφαλίσεις για παροχή ρευστότητας τα ομόλογα έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου. Επιπροσθέτως, ο περιορισμός της χρηματοδότησης μέσω του ELA, οδήγησε στην ακύρωση των ομολόγων τα οποία είχε εκδώσει η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, ονομαστικής αξίας €7,6 δισ., τα οποία συνιστούν την ακριβότερη μορφή εξασφαλίσεων για άντληση ρευστότητας. Τέλος, την ίδια περίοδο, το απόθεμα επιπλέον εγγυήσεων που διέθετε η Τράπεζα για άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα ενισχύθηκε κατά €2,6 δισ. Συγκεκριμένα, στις 30 Ιουνίου 2016, το απόθεμα των επιπλέον εγγυήσεων ανήλθε στο ποσό των €11,1 δισ., εκ των οποίων €0,2 δισ. αφορούσαν σε εγγυήσεις αποδεκτές προς χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και €10,9 δισ. σε εγγυήσεις για άντληση επιπλέον ρευστότητας από τον μηχανισμό ELA.

⁵ Στις 22 Ιουλίου 2016 οι τίτλοι που είχε εκδώσει η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Pillar II) ακυρώθηκαν.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Εκτός της Τράπεζας, οι θυγατρικές του Ομίλου είναι ως επί το πλείστον αυτοχρηματοδοτούμενες, με εξαίρεση την Banca Romaneasca η οποία λαμβάνει χρηματοδότηση ύψους περίπου €450 εκ. από την ΕΤΕ, μέσω διατραπεζικών τοποθετήσεων.

Κίνδυνος Αντισυμβαλλομένου

Ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου σε επίπεδο Ομίλου προέρχεται από τις συναλλαγές σε εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα προϊόντα και από τις λοιπές διατραπεζικές συναλλαγές χρηματοδότησης, με ή χωρίς εξασφάλιση, και έγκειται στην αδυναμία του αντισυμβαλλομένου να τηρήσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις έως τον οριστικό διακανονισμό των χρηματορροών μιας συναλλαγής. Για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πλαίσιο ορίων αντισυμβαλλομένου, για τον καθορισμό και την παρακολούθηση του οποίου την ευθύνη έχει η Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου («Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο»).

Τα όρια κινδύνου αντισυμβαλλομένου καθορίζονται βάσει της πιστοληπτικής διαβάθμισης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και την κατηγορία προϊόντος. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παρέχονται από τους διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης Moody's και Standard & Poor's. Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας, σε περίπτωση που οι οίκοι διαφωνούν ως προς την πιστοληπτική αξιολόγηση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη διαβάθμιση.

Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα στα οποία δραστηριοποιείται η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς στη διατραπεζική αγορά. Το πλαίσιο ορίων αναθεωρείται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τις επιχειρηματικές ανάγκες της Τράπεζας και τις επικρατούσες συνθήκες στις διεθνείς και εγχώριες χρηματοοικονομικές αγορές. Παρόμοια δομή ορίων για τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου εφαρμόζεται από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Η εκτίμηση της έκθεσης σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού προϊόντος. Για διατραπεζικές τοποθετήσεις, η έκθεση σε κίνδυνο ισούται με την ονομαστική αξία κάθε συναλλαγής. Για εξωχρηματοπιστηριακές συναλλαγές, η έκθεση σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου υπολογίζεται με βάση τους Συντελεστές Πιστωτικού Ισοδυνάμου που αντιστοιχούν στον τύπο της συναλλαγής, τη διάρκεια της και την ύπαρξη διαδικασιών συμψηφισμού και ανταλλαγής εγγυήσεων.

Ο Όμιλος, με στόχο τον περιορισμό του εν λόγω κινδύνου, τυποποιεί τις συναλλαγές του με τους αντισυμβαλλομένους μέσω συμβάσεων International Swaps and Derivatives Association, Inc. ISDA και Global Master Repurchase Agreement GMRA, οι οποίες εμπεριέχουν όλους τους απαιτούμενους όρους σχετικά με τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων. Επιπρόσθετα, έχει συνάψει με το σύνολο σχεδόν των αντισυμβαλλομένων του, συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, "CSA"). Με τις συμβάσεις αυτές τίθενται οι όροι και διασφαλίζεται η αμοιβαία παροχή εξασφαλίσεων (μετρητά ή χρεωστικοί τίτλοι), σε ημερήσια βάση, σύμφωνα με την τρέχουσα αξία των συναλλαγών, περιορίζοντας τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

Ο Όμιλος αποφεύγει να αναλαμβάνει θέσεις σε παράγωγα προϊόντα, των οποίων οι αξίες των υποκείμενων στοιχείων έχουν υψηλό βαθμό συσχέτισης με την πιστοληπτική ποιότητα του αντισυμβαλλομένου (wrong-way-risk).

Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας που απορρέει εξαιτίας ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, ανθρώπινου παράγοντα ή εξωτερικών γεγονότων.

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου, έχει θεσπίσει και τηρεί από το 2006 ένα υψηλής ποιότητας πλαίσιο για τη διαχείρισή του, το οποίο καλύπτει όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Η εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου υποστηρίζεται μηχανογραφικά, από το 2009, μέσω του συστήματος OpVar της εταιρείας Algorithmics (πλέον IBM). Το εν λόγω σύστημα καλύπτει όλο το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και συγκεκριμένα τη διαδικασία Συλλογής Ζημιών των Γεγονότων, την ετήσια εφαρμογή της διαδικασίας Αυτοαξιολόγησης Κινδύνων και του συναφούς Περιβάλλοντος Ελέγχου, τη θέσπιση και παρακολούθηση Βασικών Δεικτών Κινδύνου, το έργο της Ανάλυσης Σεναρίων, καθώς και την υλοποίηση Σχεδίων Δράσης.

Για τον υπολογισμό του εποπτικού κεφαλαίου έναντι του λειτουργικού κινδύνου, η Τράπεζα ακολουθεί την Τυποποιημένη Προσέγγιση, τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση.

Κίνδυνος επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο

Ο Όμιλος διαχειρίζεται συστηματικά τον επιτοκιακό κίνδυνο που αφορά στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο μέσω:

- Αναλύσεων των ανοιγμάτων ρευστότητας και αναχρηματοδότησης,
- Μετρήσεων ευαισθησίας της αξίας των ιδίων κεφαλαίων και του καθαρού εσόδου από τόκους σε πιθανές και ακραίες μεταβολές των επιτοκίων.

Κίνδυνος που σχετίζεται με την αναγνώριση σημαντικού μέρους των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ως εποπτικά κεφάλαια

Στον υπολογισμό των δεικτών κεφαλαίου και κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου, ο Όμιλος συμπεριλαμβάνει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις («ΑΦΑ»). Την 30 Ιουνίου 2016 και την 31 Δεκεμβρίου 2015, το ποσό των ΑΦΑ του Ομίλου ήταν €5,1 δισ.

Η Τράπεζα διενεργεί επανεκτίμηση της αξίας των ΑΦΑ σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση των ΑΦΑ στην κατάσταση οικονομικής θέσης και κατά συνέπεια σε μείωση της αξίας των ΑΦΑ που περιλαμβάνονται στα εποπτικά κεφάλαια.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Η CRD IV (Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις) προβλέπει ότι οι ΑΦΑ που αναγνωρίζονται για σκοπούς ΔΠΧΑ και στηρίζονται στην μελλοντική κερδοφορία ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια πρέπει να αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του ιδρύματος. Η εν λόγω αφαίρεση θα εφαρμοστεί σταδιακά μέχρι το 2024.

Αυτή η αφαίρεση που θεσπίστηκε από την CRD IV έχει σημαντική επίδραση στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένου και του Ομίλου. Ωστόσο, ως μέτρο άμβλυνσης των συνεπειών της απομείωσης, το άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 4302/2014, παράγραφος 1, άρθρο 23 και περαιτέρω τροποποιήθηκε από τον Ν. 4340/2015 άρθρο 4 (Νόμος Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων, «Νόμος ΑΦΑ») επιτρέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στα πιστωτικά ιδρύματα να μετατρέπουν τις ΑΦΑ που προέκυψαν από αναπόσβεστες ζημίες της Συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα στην ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου («PSI»), καθώς επίσης και από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογιστεί μέχρι την 30 Ιουνίου 2015 για σκοπούς ΔΠΧΑ (οι «επιλέξιμες ΑΦΑ» ή «ΑΦΠ») σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (οι «Φορολογικές Πιστώσεις»). Την 30 Ιουνίου 2016, οι επιλέξιμες ΑΦΑ του Ομίλου ανήλθαν σε €4,9 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €4,9 δισ.). Οι Επιλέξιμες ΑΦΑ μπορεί να αυξηθούν στο μέλλον λόγω της αναγνώρισης μη επιλέξιμων ΑΦΑ σε συσσωρευμένες προβλέψεις και άλλες ζημίες λόγω του πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογιστεί μέχρι την 30 Ιουνίου 2015. Οι Επιλέξιμες ΑΦΑ μπορεί να αυξηθούν στο μέλλον λόγω της αύξησης των εφαρμοστέων συντελεστών φορολογίας εισοδήματος. Ως βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία των Φορολογικών Πιστώσεων συνίσταται η ύπαρξη λογιστικής ζημίας ξεκινώντας από την οικονομική χρήση 2016 και μετά, για την οποία Φορολογικές Πιστώσεις γεννώνται τον επόμενο χρόνο, ήτοι από το 2017. Οι Φορολογικές Πιστώσεις υπολογίζονται ως ποσοστό των λογιστικών μετά από φόρους ζημιών βάσει ΔΠΧΑ προς τα ίδια κεφάλαια (μη συμπεριλαμβανομένων των ζημιών της χρήσης) και το ποσοστό αυτό θα εφαρμοστεί στο υπόλοιπο των Επιλέξιμων ΑΦΑ ενός συγκεκριμένου έτους για να υπολογιστεί η Φορολογική Πίστωση που θα μετατραπεί στο έτος αυτό σε σχέση με το προηγούμενο φορολογικό έτος. Η νέα νομοθεσία επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένου του Ομίλου, να αντιμετωπίζουν τις επιλέξιμες ΑΦΑ ως μη «στηριζόμενες σε μελλοντική κερδοφορία» σύμφωνα με την CRD IV, και συνεπώς, αυτές οι επιλέξιμες ΑΦΑ δεν αφαιρούνται από το CET1, βελτιώνοντας έτσι την κεφαλαιακή θέση ενός πιστωτικού ιδρύματος.

Παρόλο που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν διεξήγαγε επίσημη έρευνα, δεν είναι βέβαιο ότι οι φορολογικές διατάξεις που εφαρμόζονται σύμφωνα με τον εν λόγω νόμο, δεν θα αμφισβητηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως παράνομη κρατική στήριξη.

Εάν οι κανονισμοί που διέπουν τη χρήση των ΑΦΑ, ως μέρος των εποπτικών κεφαλαίων του Ομίλου αλλάξουν, αυτό μπορεί να επηρεάσει την κεφαλαιακή βάση του Ομίλου και κατά συνέπεια και τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας. Την 30 Ιουνίου 2016 το 55,6% του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Ομίλου (CET1) αποτελούνταν από επιλέξιμες ΑΦΑ. Επιπροσθέτως, δεν είναι βέβαιο ότι οποιαδήποτε οριστική ερμηνεία των τροποποιήσεων που περιγράφονται παραπάνω δεν θα αλλάξει ή ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν θα κρίνει την αντιμετώπιση των ΑΦΑ από την Ελληνική νομοθεσία ως παράνομη και τελικά τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα δεν θα μπορέσουν να διατηρήσουν ορισμένες ΑΦΑ ή εισπρακτέες φορολογικές απαιτήσεις σαν εποπτικά κεφάλαια. Εάν συντρέξει οποιοσδήποτε από τους παραπάνω κινδύνους, αυτό θα μπορούσε να έχει σημαντική δυσμενή επίπτωση στη δυνατότητα του Ομίλου να διατηρήσει επαρκή εποπτικά κεφάλαια, τα οποία με τη σειρά τους ενδεχομένως να καταστήσουν αναγκαία την έκδοση από τον Όμιλο επιπρόσθετων κεφαλαιακών μέσων που θα μπορέσουν να προσμετρηθούν στα εποπτικά κεφάλαια, να ρευστοποιήσει περιουσιακά στοιχεία, να περιορίσει την επιχειρηματική δραστηριότητά του ή να αναλάβει άλλες δράσεις, που ενδεχομένως να έχουν ουσιώδη αρνητική επίδραση στα λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και τις προοπτικές του.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, στην ετήσια έκθεση του Δ.Σ., πρέπει να αναφέρονται οι πάσης φύσεως συναλλαγές μεταξύ της Τράπεζας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24, που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης. Επίσης, απαιτείται από τα παραπάνω στοιχεία, να παρατίθενται διακριτά, οι συνολικές αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης, καθώς και οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι συναλλαγές της Τράπεζας με τις θυγατρικές της, ενώ δεν υπάρχουν σημαντικές συναλλαγές με τις συγγενείς.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 30 Ιουνίου 2016

Θυγατρικές

(€ εκατ.)	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Τάξεως (καθαρό υπόλοιπο)
Εθνική Χρηματοστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.	-	54	1	1	30
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	1	15	2	-	-
Εθνική Leasing Α.Ε.	575	6	7	-	328
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	-	1	-	-	-
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	-	16	-	1	-
NBG Greek Fund Ltd	-	6	-	-	-
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	1	2	2	-	-
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	38	-	1	-	-
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	145	5	2	-	30
NBG Management Services Ltd	117	-	2	-	-
Storanska Banka A.D.-Skopje	2	-	-	-	-
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB) (Όμιλος)	59	100	1	-	1
NBG Finance Plc	-	16	-	-	-
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	-	10	-	-	-
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven)	-	2	-	-	-
NBG Funding Ltd	-	19	-	-	-
Banca Romaneasca S.A.	522	-	2	1	398
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» (Όμιλος)	50	365	3	8	2
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε.	30	7	1	-	3
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	-	4	-	-	-
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	-	2	-	2	-
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	1	-	-	-	-
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	1	-	-	-	-
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	3	-	-	-	-
NBGI Private Equity Funds	228	3	-	-	-
NBG International Holdings B.V.	71	216	1	-	-
Finansbank A.S. (Όμιλος)	-	-	18	-	-
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad	22	7	1	-	1
NBG Finance (Dollar) Plc	-	281	-	-	-
NBG Finance (Sterling) Plc	-	63	-	-	-
NBG Bank Malta Ltd	22	35	-	-	-
Εθνική Factors Α.Ε.	291	12	5	-	359
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	10	10	-	34	1.597
Banka NBG Albania Sh.a.	11	-	1	-	-
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.	10	1	-	-	2
Profinance Α.Ε.	-	1	-	-	-
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	169	4	3	-	-
Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	-	1	-	-	-
Σύνολο	2.379	1.264	53	47	2.751

Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Σημείωση 14.

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2016

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Προς τους μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Εισαγωγή

Επισκοπήσαμε τη συνημμένη συνοπτική εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (ο "Όμιλος") της 30^{ης} Ιουνίου 2016 και τις σχετικές συνοπτικές εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της εξαμηνιαίας περιόδου που έληξε αυτή την ημερομηνία, καθώς και τις επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις, που συνθέτουν την ενδιάμεση εξαμηνιαία συνοπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης του Ν. 3556/2007. Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και παρουσίαση αυτής της ενδιάμεσης εξαμηνιαίας συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται στην Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά (Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο «ΔΛΠ» 34). Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση ενός συμπεράσματος επί αυτής της ενδιάμεσης εξαμηνιαίας συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης με βάση την επισκόπησή μας.

Εύρος Επισκόπησης

Διενεργήσαμε την επισκόπησή μας σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Επισκόπησης 2410 «Επισκόπηση Ενδιάμεσης Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που διενεργείται από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή της Οντότητας». Η επισκόπηση της ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης συνίσταται στη διενέργεια διερευνητικών ερωτημάτων κυρίως προς πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για χρηματοοικονομικά και λογιστικά θέματα και στην εφαρμογή αναλυτικών και άλλων διαδικασιών επισκόπησης. Το εύρος της επισκόπησης είναι ουσιαστικά μικρότερο από αυτό του ελέγχου που διενεργείται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου και συνεπώς, δεν μας δίδει τη δυνατότητα να αποκτήσουμε τη διασφάλιση ότι έχουν περιέλθει στην αντίληψή μας όλα τα σημαντικά θέματα τα οποία θα μπορούσαν να εντοπιστούν σε έναν έλεγχο. Κατά συνέπεια, με την παρούσα δεν διατυπώνουμε γνώμη ελέγχου.

Συμπέρασμα

Με βάση τη διενεργηθείσα επισκόπηση, δεν έχει περιέλθει στην αντίληψή μας οτιδήποτε θα μας οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι η συνημμένη ενδιάμεση εξαμηνιαία συνοπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση δεν έχει καταρτισθεί, από κάθε ουσιαστική άποψη, σύμφωνα με το ΔΛΠ 34.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Η επισκόπησή μας δεν εντόπισε οποιαδήποτε ασυνέπεια ή αναντιστοιχία των λοιπών στοιχείων της προβλεπόμενης από το άρθρο 5 του Ν. 3556/2007 εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης με τη συνημμένη ενδιάμεση εξαμηνιαία συνοπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Αθήνα, 2 Σεπτεμβρίου 2016

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλεξάνδρα Κωστάρα

A.M. ΣΟΕΛ: 19981

Deloitte. Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού,

151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ: Ε 120

Η Deloitte Ελλάδα είναι μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited, μιας ιδιωτικής βρετανικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης («DTTL»), της οποίας οι εταιρίες-μέλη είναι νομικά χωριστές και ανεξάρτητες οντότητες. Παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για να ενημερωθείτε για το παγκόσμιο δίκτυο των εταιριών μελών μας.

Στην Ελλάδα, η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» παρέχει ελεγκτικές (audit) υπηρεσίες, η «Deloitte Business Solutions Ανώνυμη Εταιρία Συμβούλων Επιχειρήσεων» χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax) και συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και η «Deloitte Accounting Compliance & Reporting Services A.E.» λογιστικές υπηρεσίες (accounting outsourcing). Με περισσότερα από 600 άτομα προσωπικό και γραφεία στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, η Deloitte Ελλάδα εστιάζεται σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, της ναυτιλίας, της ενέργειας, των καταναλωτικών προϊόντων, της υγείας, του βιομηχανικού κλάδου, της τεχνολογίας, των μέσων και των τηλεπικοινωνιών, της ακίνητης περιουσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στους πελάτες της Deloitte συγκαταλέγονται οι περισσότερες από τις μεγαλύτερες δημόσιες και ιδιωτικές εταιρίες του εμπορικού, βιομηχανικού και χρηματοοικονομικού τομέα. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: www.deloitte.gr

Το υλικό αυτό περιέχει αποκλειστικά και μόνο γενικές πληροφορίες και καμία από τις εταιρίες μέλη του διεθνούς δικτύου της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ή άλλες συνεργαζόμενες οντότητες (συνολικά, το δίκτυο της Deloitte) δεν δύναται να εκληφθεί ότι δι' αυτού παρέχει συμβουλές ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, προτείνουμε ότι οι αναγνώστες θα πρέπει να αναζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με κάθε ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν. Προτού λάβετε αποφάσεις ή προβείτε σε ενέργειες που μπορεί να επηρεάσουν τα οικονομικά ή την επιχείρησή σας, θα πρέπει να συμβουλευτείτε ειδικό επαγγελματία σύμβουλο. Καμία νομική οντότητα του δικτύου της Deloitte δεν αποδέχεται ευθύνη για οιαδήποτε ζημία υποστεί οποιοσδήποτε που βασίσθηκε στο παρόν.

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ.: 001223601000

© 2016 Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

30 Ιουνίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
		1.973	2.208	1.039	1.130
		2.909	2.799	2.974	2.927
		2.703	2.486	2.142	2.126
		5.168	3.895	5.166	3.892
	7	44.943	45.375	39.399	39.750
		14.962	16.117	12.103	13.457
		872	869	6	6
		-	-	2.862	2.861
		17	16	7	7
		143	147	107	113
		1.311	1.325	248	249
		5.087	5.096	4.906	4.906
		535	601	-	-
		601	579	566	545
		1.951	1.952	1.607	1.606
	8	742	27.767	433	3.556
		83.917	111.232	73.565	77.131
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
	9	20.278	25.166	20.316	25.240
		6.125	4.638	6.120	4.635
	10	42.184	42.959	36.458	36.868
		1.144	1.106	865	826
		132	146	-	-
		2.163	2.226	-	-
		5	9	-	-
		269	273	253	258
		10	10	2	-
		1.541	1.232	1.314	989
	8	301	23.643	-	-
		74.152	101.408	65.328	68.816
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
	12	2.744	2.744	2.744	2.744
	12	13.866	13.866	13.863	13.863
	12	-	(1)	-	-
		(9.574)	(6.577)	(10.399)	(10.321)
		-	(2.962)	-	-
		2.029	2.029	2.029	2.029
		9.065	9.099	8.237	8.315
		700	725	-	-
		9.765	9.824	8.237	8.315
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων					
		83.917	111.232	73.565	77.131

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ Π. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1. έως 30.06.2016	30.06.2015	Από 1.1. έως 30.06.2016	30.06.2015
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
		1.167	1.325	958	1.077
		(206)	(366)	(181)	(320)
		961	959	777	757
		173	177	112	112
		(69)	(118)	(62)	(111)
		104	59	50	1
		225	244	-	-
		(183)	(182)	-	-
		42	62	-	-
		(32)	(35)	(51)	(40)
		(19)	2	(30)	22
		1.056	1.047	746	740
		(393)	(401)	(291)	(299)
		(176)	(181)	(135)	(139)
		(60)	(59)	(35)	(34)
	4	(411)	(2.852)	(359)	(2.775)
		2	3	-	-
		18	(2.443)	(74)	(2.507)
	5	(15)	535	(1)	543
		3	(1.908)	(75)	(1.964)
		(2.957)	150	(12)	-
		(2.954)	(1.758)	(87)	(1.964)
		21	15	-	-
		(2.975)	(1.773)	(87)	(1.964)
	6	€(0,00)	€(8,17)	€(0,01)	€(8,34)
	6	€(0,00)	€(8,17)	€(0,01)	€(8,34)
	6	€(0,33)	€(7,53)	€(0,01)	€(8,34)
	6	€(0,33)	€(7,53)	€(0,01)	€(8,34)

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ Π. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος Από 1.1. έως		Τράπεζα Από 1.1. έως	
		30.06.2016	30.06.2015	30.06.2016	30.06.2015
		(2.954)	(1.758)	(87)	(1.964)
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου					
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):					
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		19	(124)	9	(45)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		2.602	(250)	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		(20)	38	-	-
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους		338	-	-	-
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		2.939	(336)	9	(45)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	13	2.939	(336)	9	(45)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		(15)	(2.094)	(78)	(2.009)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		19	17	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		(34)	(2.111)	(78)	(2.009)

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ Π. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016

Εκατ €	Όμιλος	
	Από 1.4. έως 30.06.2016	30.06.2015
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	578	660
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(96)	(198)
Καθαρά έσοδα από τόκους	482	462
Έσοδα προμηθειών	89	92
Έξοδα προμηθειών	(28)	(62)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	61	30
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	120	113
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(96)	(83)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	24	30
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(45)	67
Καθαρά λοιπά έξοδα	3	12
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	525	601
Δαπάνες προσωπικού	(197)	(202)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(93)	(93)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	(30)	(30)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(219)	(2.463)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	(1)	2
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(15)	(2.185)
Φόροι	(8)	540
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(23)	(1.645)
Διακοπείσες δραστηριότητες		
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(3.028)	36
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	(3.051)	(1.609)
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	11	5
Μετόχους της Τράπεζας	(3.062)	(1.614)
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,00)	(7,01)
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (Ευρώ) – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,00)	(7,01)
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,33)	(6,85)
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (Ευρώ) – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,33)	(6,85)

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ Π. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		Από 1.4. έως 30.06.2016	30.06.2015
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου		(3.051)	(1.609)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:			
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		(6)	(82)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		2.646	(305)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		20	27
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους		338	-
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		2.998	(360)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους		2.998	(360)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		(53)	(1.969)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		9	7
Μετόχους της Τράπεζας		(62)	(1.976)

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ Π. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016

Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας

Εκστ. €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ίδιες μετοχές	Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιολογίων	Αποθεματικό συναλλαγών διαφορών	Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά και αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές & Προνομή/χοι τίτλοι	Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές											
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	1.060	1.354	13.866	194	-	-	12	(1.975)	(457)	(18)	(189)	(4.235)	9.612	854	10.466
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(124)	(242)	-	38	-	(10)	(338)	2	(336)
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.773)	(1.773)	15	(1.758)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(124)	(242)	-	38	-	(1.783)	(2.111)	17	(2.094)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(73)	(73)
Υπόλοιπο την 30 Ιουνίου 2015	1.060	1.354	13.866	194	-	-	(112)	(2.217)	(457)	20	(189)	(6.018)	7.501	797	8.298
Κινήσεις μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2015	1.684	(1.354)	-	(194)	(1)	2.029	123	(305)	-	-	25	(409)	1.598	(72)	1.526
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 1 Ιανουαρίου 2016	2.744	-	13.866	-	(1)	2.029	11	(2.522)	(457)	20	(164)	(6.427)	9.099	725	9.824
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	19	2.452	338	(20)	-	152	2.941	(2)	2.939
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.975)	(2.975)	21	(2.954)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	19	2.452	338	(20)	-	(2.823)	(34)	19	(15)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)	(9)	(10)
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(35)	(35)
Μεταφορά από τα αποτ/ματα εις νέον (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	20	(20)	-	-	-
Υπόλοιπο την 30 Ιουνίου 2016	2.744	-	13.866	-	-	2.029	30	(70)	(119)	-	(144)	(9.271)	9.065	700	9.765

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Τράπεζα για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016

Εκατ. €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ίδιες μετοχές	Υπό αίτηση μετατρέψιμες ομολογίες	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά & αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές							
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	1.060	1.354	13.863	194	-	-	(84)	-	(161)	(7.573)	8.653
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(45)	-	-	-	(45)
Ζημίες περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.964)	(1.964)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(45)	-	-	(1.964)	(2.009)
Υπόλοιπο την 30η Ιουνίου 2015	1.060	1.354	13.863	194	-	-	(129)	-	(161)	(9.537)	6.644
Κινήσεις από 1.7.2015 έως 31.12.2015	1.684	(1.354)	-	(194)	-	2.029	70	-	18	(582)	1.671
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 1 Ιανουαρίου 2016	2.744	-	13.863	-	-	2.029	(59)	-	(143)	(10.119)	8.315
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	9
Ζημίες περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(87)	(87)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	9	-	-	(87)	(78)
Υπόλοιπο την 30η Ιουνίου 2016	2.744	-	13.863	-	-	2.029	(50)	-	(143)	(10.206)	8.237

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016

Εκατ. €	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1.1 έως		Από 1.1 έως	
	30.06.2016	30.06.2015	30.06.2016	30.06.2015
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων				
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(2.916)	(2.269)	(86)	(2.507)
Προσαρμογές για:				
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:	3.725	3.076	406	2.659
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	92	99	35	34
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	(24)	(5)	(4)	9
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	505	3.080	359	2.776
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	14	14	6	6
Αναλογία (κέρδων) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	(2)	-	-
Έσοδα από μερίσματα αξιολογούμενων επενδύσεων	(3)	(2)	(29)	(71)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	(3)	(71)	1	-
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιολογούμενων επενδύσεων	(42)	4	(18)	13
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	3.114	-	12	-
Δεδουλευμένοι τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	46	85	16	24
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	21	(131)	22	(132)
Λοιπές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	5	5	6	-
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	(1.305)	(1.681)	(654)	(774)
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(421)	531	54	32
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(181)	(51)	(65)	315
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(417)	(766)	(220)	(717)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	(437)	48	(786)	729
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	171	(1.370)	399	(1.179)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(20)	(73)	(36)	46
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(4.454)	409	(4.378)	(564)
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(4.732)	9.785	(4.924)	8.298
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(193)	(9.248)	(410)	(8.170)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	407	(321)	589	(557)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(17)	(14)	(8)	(2)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	(63)	56	-	-
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(53)	(159)	(22)	(54)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	197	310	397	(79)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(4.950)	(465)	(4.712)	(1.186)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων				
Συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	-	-	(1)	(6)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων που πωλήθηκαν	2.848	-	2.253	-
Διάθεση συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2	(1)	-	-
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	3	6	17	37
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(85)	(148)	(28)	(20)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	9	99	-	-
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(2.290)	(1.883)	(118)	(85)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	3.055	2.109	2.372	204
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	3.542	182	4.495	130
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων				
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	1.253	1.550	-	-
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(1.147)	(1.545)	-	(3)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	21	57	-	-
Αγορά ιδίων μετοχών	(21)	(57)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(35)	(74)	-	-
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(30)	-	(30)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	41	(69)	(30)	(3)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(19)	(38)	(11)	31
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	(1.386)	(390)	(258)	(1.028)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	4.192	4.449	2.097	3.768
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	2.806	4.059	1.839	2.740

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η **Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.** (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών («ΧΑ») το 1880. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, Αθήνα, (αριθμ. Γ.Ε.ΜΗ 237901000), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.ptbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 176 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει, και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μαζί με τις

θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, χρηματιστηριακές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες διεθνώς. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στην Τουρκία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Νοτιανατολική Ευρώπη στην οποία περιλαμβάνονται οι: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, Σερβία και Π.Γ.Δ.Μ., στην Κύπρο, στη Μάλτα, στην Αίγυπτο και στη Νότια Αφρική.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι η εξής ⁽¹⁾:

Η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Λουκία-Ταρσίτσα Π. Κατσέλη

Εκτελεστικά Μέλη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Φραγκιαδάκης Ε. Λεωνίδας

Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι

Δημήτριος Γ. Δημόπουλος

Πάυλος Κ. Μυλωνάς

Μη Εκτελεστικά Μέλη

Σταύρος Α. Κούκος

Ευθύμιος Χ. Κατσίκας

Χαράλαμπος Α. Μάκκας ⁽²⁾

Εκπρόσωπος εργαζομένων, Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Εκπρόσωπος εργαζομένων

Οικονομολόγος

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη ⁽³⁾

Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης

Οικονομολόγος

Οικονομολόγος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής του Ομίλου Λάτση στην Ελλάδα και μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του Κοινωνικού Ιδρύματος Ιωάννη Σ. Λάτση Διευθύνων Σύμβουλος, Chirpita A.E.

Δημήτριος Ν. Αφεντούλης

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος

Marianne Økland ⁽⁴⁾

Mike Aynsley ⁽⁵⁾

Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Παναγιώτης Λευθέρης ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Από τις 22 Ιουλίου 2016, η Τράπεζα δεν υπόκειται πλέον στις διατάξεις του Νόμου 3723/2008 και ως εκ τούτου η κα Αγγελική Ι. Σκανδαλιάρη έπαυσε να είναι εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

⁽²⁾ Στις 19 Ιουλίου 2016, ο κ. Χαράλαμπος Α. Μάκκας παραιτήθηκε από τη θέση του εκπροσώπου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Στις 28 Ιουλίου 2016 ο κ. Χαράλαμπος Α. Μάκκας ορίστηκε νέο μη εκτελεστικό μέλος.

⁽³⁾ Στις 26 Ιανουαρίου 2016, ο κ. Ανδρέας Χ. Μπούμης παραιτήθηκε από τη θέση του ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

⁽⁴⁾ Στις 29 Ιουνίου 2016, η κα Marianne Økland εξελέγη νέο ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.

⁽⁵⁾ Στις 26 Μαΐου 2016, ο κ. Mike Aynsley εξελέγη νέο ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.

⁽⁶⁾ Στις 19 Ιουλίου 2016, ο κ. Παναγιώτης Λευθέρης ορίστηκε νέος εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει με την ετήσια Γενική Συνέλευση το 2018.

Οι παρούσες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 31 Αυγούστου 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016 (οι «ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Δ.Λ.Π. 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις». Οι ενδιάμεσες αυτές χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις και όχι όλη την πληροφόρηση που απαιτείται στην περίπτωση σύνταξης πλήρων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Συνεπώς, οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»).

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ρευστότητα

Κατά την 30 Ιουνίου 2016, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα και τον ΕΛΑ μειώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε €14,9 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €24,0 δισ.) εκ των οποίων €8,9 δισ. από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2015: €12,5 δισ.) και €6,0 δισ. από τον ΕΛΑ (31 Δεκεμβρίου 2015: €11,5 δισ.). Περαιτέρω, κατά την 30 Ιουνίου 2016 η Τράπεζα συνήψε συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς (repos) ύψους €4,1 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €10,9 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας. Στις 26 Αυγούστου 2016, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε περαιτέρω και ανήλθε σε €13,2 δισ. ενώ η χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ μειώθηκε σε €5,0 δισ. και τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας ανήλθαν σε €9,8 δισ. (αξία σε μετρητά).

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Το 2016, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα εξακολουθεί να υφίσταται τις αρνητικές επιδράσεις στην ανάπτυξη εξαιτίας της συρρίκνωσης του ΑΕΠ κατά το 2ο εξάμηνο του 2015 καθώς και της δημοσιονομικής επιβάρυνσης από την εφαρμογή νέων δημοσιονομικών μέτρων που σκοπεύουν στην επίτευξη του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα στον κρατικό προϋπολογισμό. Κατά συνέπεια, το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω (-0,3% ετήσια μεταβολή το 2016, σε σταθερές τιμές), ενώ η οικονομία αναμένεται να ανακάμψει το 2ο εξάμηνο του 2016.

Στις 25 Μαΐου 2016, το Eurogroup κατέληξε σε συμφωνία ανάμεσα στην Ελλάδα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»), την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ»), την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης («ΕΜΣ») (συνολικά, οι «Θεσμοί»), σε αντιστοιχία με την από 9 Μαΐου 2016 πρόταση του Eurogroup όσον αφορά την υιοθέτηση μόνιμων διαρθρωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τα έσοδα και του αυτόματου μηχανισμού δημοσιονομικής προσαρμογής. Περαιτέρω, κατόπιν της πλήρους υλοποίησης όλων των προηγούμενων ενεργειών, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης («ΕΜΣ») ενέκρινε το συμπληρωματικό Μνημόνιο Συμφωνίας Χρηματοδοτικής Στήριξης («ΜΧΣ» ή

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

«ΜοU»)¹ και ενέκρινε την εκταμίευση της δεύτερης δόσης του προγράμματος του ΕΜΣ. Η δεύτερη δόση του προγράμματος του ΕΜΣ ανέρχεται σε €10,3 δισ. και θα καταβληθεί σε υποδόσεις, εκ των οποίων η πρώτη εκταμιεύθηκε την 21 Ιουνίου 2016 (€7,5 δισ.), για την κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους και της τακτοποίησης μέρους των οφειλών του Δημοσίου ως μέσο στήριξης της πραγματικής οικονομίας. Οι επόμενες υποδόσεις θα εκταμιευθούν μετά το καλοκαίρι του 2016.

Επιπλέον, στον απόηχο της επιτυχούς επικείμενης ολοκλήρωσης της πρώτης αξιολόγησης και της συμφωνίας για την ελάφρυνση του χρέους, το Eurogroup συμφώνησε σε ένα πακέτο μέτρων για το χρέος, τα οποία θα εφαρμοστούν σταδιακά, για την κάλυψη των συμφωνημένων στόχων των χρηματοδοτικών αναγκών και θα υπόκεινται σε προκαθορισμένους όρους του προγράμματος του ΕΜΣ. Τα μέτρα διακρίνονται σε βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροχρόνια. Τα βραχυπρόθεσμα μέτρα θα υλοποιηθούν μετά την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος και συμπεριλαμβάνουν την εξομάλυνση της αποπληρωμής των χρέους προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας «ΕΤΧΣ» και τη μείωση της αβεβαιότητας που σχετίζεται με τη μεταβλητότητα των επιτοκίων δανεισμού.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Την 30 Ιουνίου 2016, ο δείκτης CET1 του Ομίλου ανήλθε σε 21,4% (βλέπε Σημείωση 15) και ο pro forma δείκτης λαμβάνοντας υπόψη τις υπο ολοκλήρωση πωλήσεις των ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ και ΝΒΓΙ και την αποπληρωμή των CoCos ανέρχεται σε 16,8% και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω με την υλοποίηση των υπολοίπων δεσμεύσεων του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της ΕΤΕ έχει αποφανθεί ότι για την Τράπεζα δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας λαμβάνοντας υπόψη (α) την πρόσβασή της στο Ευρωσύστημα (β)

¹ Νοείται το πρόγραμμα που συμφωνήθηκε στις 19 Αυγούστου 2015 μεταξύ του ΕΜΣ, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με το Ελληνικό Δημόσιο και την Τράπεζα της Ελλάδος.

την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του νέου προγράμματος του 2015 και την έγκριση εκταμίευσης της δεύτερης δόσης (γ) τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 30 Ιουνίου 2015, και (δ) την

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016

- Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποιήσεις) Λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης δικαιωμάτων σε «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 11 παρέχουν οδηγίες για το πώς πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά η απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» οι οποίες αποτελούν επιχείρηση όπως αυτή ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 3 *Συνενώσεις Επιχειρήσεων*. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι οι σχετικές αρχές του Δ.Π.Χ.Α. 3 περί λογιστικής αντιμετώπισης των συνενώσεων επιχειρήσεων και άλλων προτύπων (π.χ. Δ.Λ.Π. 36 *Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων* που αφορά στη διενέργεια ελέγχου απομείωσης μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει καταμετρηθεί η υπεραξία που προέκυψε κατά την απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών») θα πρέπει να εφαρμοστούν. Οι ίδιες διατάξεις θα πρέπει να εφαρμοστούν και κατά τη σύσταση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» μόνο στην περίπτωση που ένα από τα μέλη που συμμετέχουν εισφέρει σε αυτή μία επιχείρηση. Το κοινοπρακτών μέλος θα πρέπει να γνωστοποιήσει και αυτό τη σχετική πληροφόρηση που απαιτείται από το «Δ.Π.Χ.Α. 3» και από άλλα πρότυπα σχετικά με τις συνενώσεις επιχειρήσεων. Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α. στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) Προτάσεις Γνωστοποιήσεων (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 διευκρινίζουν ότι οι πληροφορίες δεν πρέπει να αλλοιώνονται με συγκεντρωτική παρουσίαση ή παρέχοντας μη σημαντικές πληροφορίες και οι εκτιμήσεις για το επίπεδο σημαντικότητας εφαρμόζονται σε όλα τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μια εταιρεία δεν υποχρεούται να παρέχει τη συγκεκριμένη γνωστοποίηση που παρέχεται από το ΔΠΧΠ εάν οι πληροφορίες που προκύπτουν από την εν λόγω γνωστοποίηση δεν είναι σημαντικές. Στην κατάσταση συνολικών εσόδων, οι τροποποιήσεις απαιτούν ξεχωριστή γνωστοποίηση για την αναλογία των λυτών συνολικών εσόδων από συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες οι οποίες καταχωρούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης με βάση το αν ή όχι θα μεταφέρονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα. Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του ΔΛΠ 1 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- «Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Φεβρουαρίου 2015 και μετά, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών – Τροποποιεί τους ορισμούς «Περίοδος κατοχύρωσης» και «συνθήκη αγοράς» και προσθέτει ορισμούς για «όρο απόδοσης» και «όρος χρόνου υπηρεσίας» οι οποίοι προηγουμένως περιλαμβάνονταν στον ορισμό της «Περίοδος κατοχύρωσης».

Συγκεκριμένα,

αναμενόμενη θετική επίδραση στον δείκτη CET1 του Ομίλου και της Τράπεζας από την υλοποίηση των υπόλοιπων δεσμεύσεων του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης.

- Για τη «συνθήκη αγοράς», η τροποποίηση αναφέρει ότι είναι ένας όρος απόδοσης που σχετίζεται με την τιμή αγοράς ή την αξία των μετοχικών τίτλων της εταιρείας ή μετοχικών τίτλων άλλης εταιρείας του ίδιου ομίλου. Μια συνθήκη αγοράς απαιτεί από τον αντισυμβαλλόμενο να ολοκληρώσει μια καθορισμένη περίοδο υπηρεσίας.
- Για τον «όρο απόδοσης», η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η περίοδος κατά την οποία επιτυγχάνεται ο στόχος απόδοσης δεν πρέπει να επεκτείνεται πέρα από την περίοδο υπηρεσίας και ότι καθορίζεται σύμφωνα με τις δραστηριότητες της εταιρείας ή τις δραστηριότητες άλλης εταιρείας του ίδιου ομίλου.

Δ.Π.Χ.Α. 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων – Απαιτεί το ενδεχόμενο τίμημα το οποίο έχει ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή ως υποχρέωση να επιμετράται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ανεξάρτητα από το εάν το ενδεχόμενο τίμημα είναι χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εντός σκοπού του Δ.Π.Χ.Α. 9 ή του Δ.Λ.Π. 39 ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση. Μεταβολές στην εύλογη αξία θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Δ.Π.Χ.Α. 8 Λειτουργικοί Τομείς – Απαιτεί γνωστοποίηση σχετικά με τις κρίσεις που κάνει η Διοίκηση όταν εφαρμόζει τα κριτήρια συγκέντρωσης στους λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας, περιλαμβάνοντας μία συνοπτική περιγραφή των λειτουργικών τομέων δραστηριότητας και των οικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας έχουν παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά. Αποσαφηνίζει ότι οι συμφωνίες του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων με τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης απαιτούνται μόνο εάν αυτά αναφέρονται τακτικά στον επικεφαλλή του οργάνου για τη λήψη αποφάσεων.

Δ.Π.Χ.Α. 13 Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας – Διευκρινίζει ότι με την έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 13 και την τροποποίηση των Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Λ.Π. 39 δεν αναιρείται η δυνατότητα της επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε μη προεξοφλημένη βάση, εάν η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική (τροποποιούν μόνο τη βάση για συμπεράσματα).

Δ.Λ.Π. 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών – Διευκρινίζει ότι μία εταιρεία διαχείρισης η οποία παρέχει προσωπικό που ασκεί διοίκηση σε μία άλλη εταιρεία ή στη μητρική της, είναι συνδεδεμένο μέρος με την εταιρεία που δέχεται τις υπηρεσίες.

Δεν υπήρξε επίδραση από τις Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- Δ.Λ.Π. 27 Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις (Τροποποιήσεις) Εφαρμογή της Μεθόδου της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016). Η τροποποίηση επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιούν τις επενδύσεις τους σε θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρείες στις ατομικές τους χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η

Τράπεζα δεν προτίθεται να εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση στις ατομικές της χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- **«Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012-2014»** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2016 και μετά). Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενα προς πώληση) αναταξινομείται από την κατηγορία «προοριζόμενο προς πώληση» στην κατηγορία «προοριζόμενο προς διανομή» ή το αντίστροφο, το γεγονός αυτό δε συνιστά αλλαγή του πλάνου της πώλησης ή της διανομής και γι' αυτό δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά ως μεταβολή. Αυτό σημαίνει ότι το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα των περιουσιακών στοιχείων που προορίζονται προς πώληση δεν θα πρέπει να αποκατασταθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σαν να μην είχε ποτέ ταξινομηθεί ως «προοριζόμενο προς πώληση» ή ως «προοριζόμενο προς διανομή», απλά και μόνο επειδή άλλαξε ο τρόπος της διάθεσης. Η τροποποίηση επίσης αποκαθιστά μία παράλειψη στο πρότυπο διευκρινίζοντας ότι η οδηγία στην αλλαγή του πλάνου πώλησης θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση όταν παύουν να διακρατούνται προς διανομή αλλά δεν αναταξινομούνται ως «προοριζόμενα προς πώληση».

Δ.Π.Χ.Α. 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις – Υπάρχουν 2 τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 7.

Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση παρέχει το δικαίωμα (αλλά όχι την υποχρέωση) αναδρομικής εφαρμογής.

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις

Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Γνωστοποίηση – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται συγκεκριμένα για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

Δ.Λ.Π. 19 Παροχές σε Εργαζομένους – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο για την προεξόφληση των καθορισμένων υποχρεώσεων μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το νόμισμα είναι αυτό που έχει σημασία για τη μετατροπή της υποχρέωσης και όχι η χώρα από την οποία προέρχεται. Η εκτίμηση για το εάν υπάρχει ενεργός αγορά για

υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα βασίζεται στα εταιρικά ομόλογα αυτού του νομίσματος και όχι στα εταιρικά ομόλογα μιας συγκεκριμένης χώρας. Ομοίως, όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα σε αυτό το νόμισμα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν κρατικά ομόλογα του ίδιου νομίσματος. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ αλλά περιορίζεται στην έναρξη της νωρίτερης περιόδου που παρουσιάζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Δ.Λ.Π. 34 Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις – Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια της αναφοράς σε άλλο σημείο της οικονομικής έκθεσης και απαιτεί την επισήμανσή της μέσω παραπομπής.

Δεν υπήρξε επίδραση από τις Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012-2014 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- **Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 38 Διευκρινίσεις επί των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2016 και μετά). Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 16 απαγορεύει στις επιχειρήσεις τη χρήση μεθόδου απόσβεσης επί ενσώματων ακινητοποιήσεων, η οποία βασίζεται στο ύψος των εσόδων που μπορεί να αποφέρει ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο. Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 38 εισάγει ένα μαχητό τεκμήριο ότι το ύψος των εσόδων δεν αποτελεί την κατάλληλη βάση υπολογισμού της απόσβεσης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου. Το τεκμήριο μπορεί να είναι μαχητό όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελιών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για τα ενσώματα και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τους. Η διοίκηση πιστεύει ότι η σταθερή μέθοδος απόσβεσης είναι η πλέον ενδεδειγμένη μέθοδος και αντικατοπτρίζει την ανάλωση των οικονομικών ωφελιών που απορρέουν από τα αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία.

- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποιήσεις) Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές Εργαζομένων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Φεβρουαρίου 2015, όπως υιοθετήθηκε από την ΕΕ). Τροποποιεί τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» σχετικά με τις εισφορές που καταβάλλονται από τους εργαζόμενους ή τρίτους οι οποίες είναι συνδεδεμένες με την παροχή υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών είναι ανεξάρτητο από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση επιτρέπεται να αναγνωρίσει αυτές τις εισφορές ως μειωτικό στοιχείο στο κόστος υπηρεσίας την περίοδο κατά την οποία η σχετική υπηρεσία παρέχεται, αντί να την καταλείψει στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση απαιτείται να καταλείψει αυτές τις εισφορές στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο καταμερισμού που απαιτείται από την παράγραφο 70 του Δ.Λ.Π. 19 για τις μικτές παροχές (δηλαδή είτε χρησιμοποιώντας τον τύπο καταμερισμού του προγράμματος εισφορών είτε τη σταθερή μέθοδο καταμερισμού). Δεν υπήρξε επίδραση από την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 στις ενδιάμεσες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά τη σύνταξη των ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι σημαντικές εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές που διενεργήθηκαν από την Διοίκηση σε σχέση με την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου και τις κύριες πηγές εκτίμησης

των αβεβαιοτήτων ήταν παρόμοιες με αυτές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες καταναλωτές, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.) εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης. Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών, καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων και τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης

Προκειμένου (α) να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τα δάνεια σε καθυστέρηση, τα μη εξυπηρετούμενα και τα καταγγεμένα δάνεια και (β) να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με την Πράξη 42/30.5.2014 και Πράξη 47/9.2.2015 της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ και τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (άρθρο 1 παρ.2 ν. 4224/2013), η Τράπεζα συνέστησε ειδική επιχειρησιακή μονάδα εταιρικών πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης στην οποία μεταφέρθηκε το αντίστοιχο χαρτοφυλάκιο.

Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες

θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος προσφέρει ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και μέσω συγγενούς στην Τουρκία.

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου εκτός Τουρκίας, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό.

Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, μέσω της Finansbank και των θυγατρικών της, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου και τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Από την 31 Δεκεμβρίου 2015, η Finansbank έχει ταξινομηθεί στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπήσεις δραστηριότητες (βλέπε Σημείωση 8).

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανεμημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου (έξοδα από τόκους δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δάνεια προς το προσωπικό κ.λπ.) και συναλλαγές μεταξύ τομέων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.6.2016	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Πιστοδοτήσεις ειδικής διαχείρισης	Χρηματογορών – Κεφαλαιγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	259	285	66	85	24	166	-	76	961
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	43	42	3	(34)	2	46	-	2	104
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	5	(19)	(6)	(57)	37	28	-	3	(9)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	307	308	63	(6)	63	240	-	81	1.056
Άμεσες δαπάνες	(210)	(20)	(5)	(21)	(37)	(127)	-	(12)	(432)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽¹⁾	(251)	(100)	(97)	(12)	(5)	(52)	-	(91)	(608)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	1	-	1	-	-	2
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(154)	188	(39)	(38)	21	62	-	(22)	18
Φόροι									(15)
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες									3
Μη ελέγχουσες συμμετοχές									21
Κέρδη/(ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες							(2.957)		(2.957)
Κέρδη/(ζημιές) αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας									(2.975)

Ενεργητικό ανά τομέα την 30 Ιουνίου 2016

Ενεργητικό	19.221	11.541	2.031	12.037	2.712	9.626	-	20.319	77.487
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									5.688
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									742
Σύνολο ενεργητικού									83.917

Παθητικό ανά τομέα την 30 Ιουνίου 2016

Παθητικό	34.148	119	70	20.067	2.204	7.094	-	10.134	73.836
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									15
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									301
Σύνολο παθητικού									74.152

Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2015

Ενεργητικό	19.972	11.684	1.824	13.000	2.756	9.557	-	18.997	77.790
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									5.675
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									27.767
Σύνολο ενεργητικού									111.232

Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2015

Παθητικό	35.240	120	79	24.925	2.259	6.963	-	8.160	77.746
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους									19
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση									23.643
Σύνολο παθητικού									101.408

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αποσθέςεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.6.2015	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Πιστοδοτήσεις ειδικής διαχείρισης	Χρηματογορών – Κεφαλαίων & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	264	305	87	45	22	167	-	69	959
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	39	45	3	(78)	3	48	-	(1)	59
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	4	(22)	(6)	(148)	63	9	-	129	29
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	307	328	84	(181)	88	224	-	197	1.047
Άμεσες δαπάνες	(220)	(26)	(4)	(23)	(41)	(127)	-	(12)	(453)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽¹⁾	(1.281)	(876)	(575)	(15)	(6)	(62)	-	(225)	(3.040)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	1	1	-	-	1	3
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(1.194)	(574)	(495)	(218)	42	35	-	(39)	(2.443)
Φόροι									535
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες									(1.908)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές									15
Κέρδη/(ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες							150		150
Κέρδη / (ζημιές) αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας									(1.773)

(1) Περιλαμβάνει αποσθέςεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	30.06.2015	30.06.2016	30.06.2015
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	365	2.680	319	2.604
	365	2.680	319	2.604
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων				
Χρεωστικοί τίτλοι χαρτοφυλακίου επενδύσεων : διαθεσίμων προς πώληση και δανείων και απαιτήσεων	-	1	-	-
Μετοχικοί Τίτλοι	3	6	1	2
	3	7	1	2
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης				
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού	3	49	-	2
Απομείωση υπεραξίας / συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και θυγατρικές	-	-	-	61
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	40	116	39	106
	43	165	39	169
Σύνολο	411	2.852	359	2.775

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Φόροι

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	30.06.2015	30.06.2016	30.06.2015
Φόροι περιόδου	(12)	(19)	(1)	(1)
Αναβαλλόμενοι φόροι	(3)	554	-	544
Φόροι	(15)	535	(1)	543

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος της Τράπεζας για το 2016 και το 2015 είναι 29%.

Με βάση τις διατάξεις του ν. 4387/2016, ο φόρος επί των μερισμάτων από την 1^η Ιανουαρίου 2017 αυξάνεται από 10% σε 15%.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάζονται στη Σημείωση 18 αντίστοιχα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	30.06.2015	30.06.2016	30.06.2015
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(18)	(1.923)	(75)	(1.964)
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(18)	(1.923)	(75)	(1.964)
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες	(2.957)	150	(12)	-
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(2.975)	(1.773)	(87)	(1.964)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά κέρδη ανά μετοχή	9.146.174.907	235.506.427	9.147.151.527	235.543.309
Δυνητικές μετοχές από τη μετατροπή των υπο-αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (CoCos)	7.846.240.000	-	7.846.240.000	-
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	16.992.414.907	235.506.427	16.993.391.527	235.543.309
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,00)	(8,17)	(0,01)	(8,34)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,00)	(8,17)	(0,01)	(8,34)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,33)	(7,53)	(0,01)	(8,34)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	(0,33)	(7,53)	(0,01)	(8,34)

Την 17^η Νοεμβρίου 2015, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 15 παλαιών κοινών μετοχών της Τράπεζας αξίας 0,30 Ευρώ ανά μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή ονομαστικής αξίας 4,50 Ευρώ. Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών της συγκριτικής περιόδου προσαρμόστηκε αναλόγως. Επιπλέον, από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε στη χρήση 2015, εκδόθηκαν 8.911.608.218 νέες μετοχές (βλέπε Σημείωση 38 Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων χρήσης 2015).

Την 9 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης, η Τράπεζα εξέδωσε υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες, (Contingent Convertible Securities, "CoCos") αόριστης διάρκειας μη σωρευτικού τόκου. Το ΤΧΣ ανέλαβε το σύνολο των CoCos ποσού €2.029 εκατ. και σε αντάλλαγμα εισέφερε στην Τράπεζα ομολογίες έκδοσης του ΕΜΣ. Η επίδραση των CoCos επί των κερδών / (ζημιών) ανά μετοχή για την συγκριτική περίοδο ήταν βελτιωτική και συνεπώς δεν αναπροσαμύστηκε ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για τον υπολογισμό του προσαρμοσμένου δείκτη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Στεγαστικά δάνεια	18.838	19.255	17.240	17.638
Καταναλωτικά δάνεια	5.543	5.598	4.198	4.252
Πιστωτικές κάρτες	1.336	1.409	1.179	1.248
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	4.152	4.195	3.934	3.983
Λιανική τραπεζική	29.869	30.457	26.551	27.121
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δημόσιο	27.786	27.761	24.472	24.383
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	57.655	58.218	51.023	51.504
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(12.712)	(12.843)	(11.624)	(11.754)
Σύνολο	44.943	45.375	39.399	39.750

Κατά την 30 Ιουνίου 2016 οι χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο, για τον Όμιλο, περιλαμβάνουν δάνειο στο Ελληνικό Δημόσιο ύψους €6.522 εκατ., (2015: €6.249 εκατ.). Η σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο που αφορά στο ανωτέρω δάνειο, περιλαμβάνει και ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο έχει διαχωριστεί και απεικονίζεται ως ξεχωριστό παράγωγο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση την 30 Ιουνίου 2016 περιλαμβάνουν, τις Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Private Equity Funds), την Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. και την ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015, στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση περιλαμβάνονταν και η Finansbank. Ειδικότερα:

Finansbank

Την 3 Νοεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της συμμετοχής της Τράπεζας στην Finansbank. Την 21 Δεκεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την μεταβίβαση στην Qatar National Bank («QNB») του 99,81% μεριδίου της στη Finansbank μαζί με το 29,87% μερίδιό της στη Finans Leasing. Επίσης, την 18 Ιανουαρίου 2016 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την συναλλαγή. Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €2.750 εκατ. Επιπλέον, με βάση την συμφωνία, η QNB θα αποπληρώσει στην Τράπεζα το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης USD910 εκατ. που είχε χορηγήσει η τελευταία στην Finansbank. Η διάθεση της συμμετοχής συνάδει με το σχέδιο κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου για την κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος, όπως αυτό προσδιορίστηκε στην Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης για το 2015, που διεξήχθη από την ΕΚΤ και ικανοποιεί τη σχετική δέσμευση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού την 4 Δεκεμβρίου 2015.

Κατόπιν της απόφασης του Ομίλου να διαθέσει το σύνολο της συμμετοχής του στη Finansbank, ο Όμιλος, βασιζόμενος στο συμφωνηθέν τίμημα, προέβη στην αξιολόγηση της λογιστικής αξίας της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται η αναγνώριση ζημιάς απομείωσης ποσού €1.861 εκατ. κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015 εκ του οποίου ποσό €1.082 εκατ. αφορούσε απομείωση της υπεραξίας που είχε αναγνωριστεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Σε επίπεδο Τράπεζας η αντίστοιχη πρόβλεψη απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου 2015, ανήλθε σε €1.694 εκατ.

Η πώληση ολοκληρώθηκε την 15 Ιουνίου 2016, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος της Finansbank πέρασε στην QNB. Λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που πωλήθηκαν καθώς και του υπολογισμού του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση παρατίθενται στη Σημείωση 17.

Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών (NBGI Private Equity Funds)

Την 21 Δεκεμβρίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της συμμετοχής της σε 11 Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών («Funds»), που διατηρεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, άμεσα ή έμμεσα, τις οποίες διαχειρίζεται η NBGI Private Equity Ltd. Την 2 Φεβρουαρίου 2016, η Τράπεζα προέβη στη σύναψη οριστικής συμφωνίας για την πώληση του 100% των Funds στις Deutsche Bank Private Equity και Goldman Sachs Asset Management. Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €288 εκατ. Η διάθεση της συμμετοχής συνάδει με το σχέδιο κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου για την κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος, όπως αυτό προσδιορίστηκε στην Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης για το

2015, που διεξήχθη από την ΕΚΤ και ικανοποιεί τη σχετική δέσμευση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού την 4 Δεκεμβρίου 2015. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2016 και υπόκειται στη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων από την Αρχή Χρηματοπιστωτικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (UK Financial Conduct Authority) και τις Αρχές που εποπτεύουν την τήρηση της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και τους κανόνες περί ανταγωνισμού. Με βάση τα ανωτέρω η συμμετοχή στα Funds πληροί τα κριτήρια ταξινόμησης της ως κατεχόμενη προς πώληση από την 21 Δεκεμβρίου 2015.

Κατόπιν της απόφασης του Ομίλου να διαθέσει προς πώληση το σύνολο της συμμετοχής του στα Funds, ο Όμιλος, βασιζόμενος στο συμφωνηθέν τίμημα, προέβη στην αξιολόγηση της λογιστικής αξίας της αναγνωρισθείσας υπεραξίας στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται η αναγνώριση ζημιάς απομείωσης υπεραξίας ποσού €106 εκατ. κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015. Επιπλέον, η Τράπεζα αναγνώρισε κατά την ίδια περίοδο στις ατομικές της καταστάσεις, ζημία απομείωσης του κόστους της συμμετοχής της στις Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών, ποσού €131 εκατ.

Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένη Α.Ε.

Την 10 Φεβρουαρίου 2014, η JERMYN STREET REAL ESTATE FUND IV LP («JERMYN») ορίστηκε ως Προτεινόμενος Επενδυτής μετά την ανοικτή διεθνή διαγωνιστική διαδικασία για την εξαγορά της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. (η «Διαδικασία»). Μετά την έγκριση της συναλλαγής από το Ελεγκτικό Συνέδριο την 5 Ιουνίου 2014, την 17 Σεπτεμβρίου 2014 υπογράφηκε Σύμβαση Πώλησης και Αγοράς μεταξύ των Εθνικής Τράπεζας και Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. («ΤΑΙΠΕΔ»), με την ιδιότητα των πωλητών και της εταιρείας Apollo Investment Hold Co, με την ιδιότητα του αγοραστή και της JERMYN με την ιδιότητα του εγγυητή. Η Apollo Investment Hold Co είναι εταιρεία ειδικού σκοπού και ανήκει κατά 100% στην JERMYN. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί μετά την εκπλήρωση σχετικών όρων και προϋποθέσεων. Αυτοί, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν την έκδοση και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του σχετικού Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου (το «Σχέδιο»). Τον Μάρτιο του 2015 το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε αρνητική απόφαση για το υποβληθέν σχέδιο. Σε συνέχεια της ανωτέρω εξέλιξης η Τράπεζα σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΕΔ και τον Προτεινόμενο Επενδυτή ξεκίνησαν συζητήσεις εντός του πλαισίου της υπάρχουσας διαδικασίας και σε εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της Σύμβασης Πώλησης και Αγοράς. Η περίοδος διαβούλευσης, σε συμφωνία με τον Προτεινόμενο Επενδυτή και σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Πώλησης και Αγοράς, άρχισε την 11 Μαΐου 2015 και επεκτάθηκε μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2015. Οι συζητήσεις μεταξύ των μερών κατέληξε σε συμφωνία η οποία περιλήφθηκε ως Προσθήκη, με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2015, στην Σύμβαση Πώλησης και Αγοράς βάσει της οποίας το αρχικό Σχέδιο υποκαταστάθηκε από ένα νέο Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου το οποίο εγκρίθηκε από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με την υπ' αριθμό 152/2016 απόφασή της. Μετά την εν λόγω απόφαση, η οποία ανοίγει τον δρόμο για την ολοκλήρωση της σχεδιαζόμενης συναλλαγής, τα συμβαλλόμενα μέρη επέκτειναν

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

την Περίοδο Ολοκλήρωσης της συναλλαγής μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2016. Δεδομένου ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε γεγονότα και συνθήκες οι οποίες είναι εκτός ελέγχου της Τράπεζας και δεδομένου ότι η Τράπεζα παραμένει προσηλωμένη στο σχέδιο πώλησης της θυγατρικής, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. και της

ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε (εταιρεία κατά 100% θυγατρική της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.) συνεχίζουν να ταξινομούνται ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 καθώς οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις που θέτει το Πρότυπο πληρούνται.

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε, Αστήρ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. και Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών (NBGI Private Equity Funds)

	Όμιλος	
	30.06.2016	31.12.2015
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	-	3.147
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	48	206
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	26
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	1.723
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	-	18.719
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	50	2.947
Ακίνητα επενδύσεων	161	162
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	46	46
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	22	37
Ενσώματα πάγια στοιχεία	290	296
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	-	16
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	-	2
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	125	440
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	742	27.767
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	-	2.933
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	768
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	14.731
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	-	1.831
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	-	1.861
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	1	44
Φόρος εισοδήματος	-	18
Λοιπά στοιχεία παθητικού	300	1.457
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	301	23.643

Τα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες (Finansbank) που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της περιόδου, παρατίθενται κατωτέρω. Τα συγκριτικά στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων έχουν αναμορφωθεί λόγω της ταξινόμησης της Finansbank ως διακοπείσες δραστηριότητες στο 4^ο τρίμηνο του 2015.

Εκατ. €	Από 1.1.	
	30.06.2016	30.06.2015
Διακοπείσες δραστηριότητες		
Καθαρά έσοδα από τόκους	465	570
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	139	198
Καθαρά λοιπά έσοδα/έξοδα	-	67
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	604	835
Σύνολο εξόδων	(424)	(661)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	180	174
Φόροι	(23)	(24)
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	157	150
Μείον: Ζημιές πώλησης (Σημείωση 17)	(3.114)	-
Συνολικό κέρδος/(ζημιά) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (αναλογούνται στους μετόχους της ΕΤΕ)	(2.957)	150
Ταμειακές Ροές από διακοπείσες δραστηριότητες		
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	272	(377)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	(396)	5
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	112	496
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές)	(12)	124

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Υποχρεώσεις προς τράπεζες

	Όμιλος		#	Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015		30.06.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες	14.903	24.039		14.900	24.030
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros	4.093	55		4.061	0
Λοιπές καταθέσεις	1.282	1.072		1.355	1.210
Σύνολο	20.278	25.166		20.316	25.240

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:				
Ιδιωτών	33.150	33.436	28.932	28.761
Επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών	5.780	6.139	4.342	4.766
Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου	2.967	3.026	2.910	2.991
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	287	358	274	350
Σύνολο	42.184	42.959	36.458	36.868

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:				
Ταμειυτηρίου	18.799	18.429	17.779	17.443
Τρεχούμενοι & Όψεως	8.139	8.457	6.716	6.715
Προθεσμίας	14.345	15.130	11.124	11.811
Λοιπές	565	539	516	503
	41.848	42.555	36.135	36.472
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	49	46	49	46
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	287	358	274	350
	336	404	323	396
Σύνολο	42.184	42.959	36.458	36.868

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται προϊόντα καταθέσεων με ενσωματωμένα ένα ή περισσότερα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις καταθέσεις αυτές ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα ποσά αυτά ανέρχονται την 30 Ιουνίου 2016 σε €187 εκατ. (2015: €2 εκατ.) για τον Όμιλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου, στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, επειδή οι αγωγές μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια, πολλές από τις αγωγές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Ωστόσο, κατά την άποψη της Διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, η οριστική διευθέτησή τους και οι πιθανές δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην ενοποιημένη ή ατομική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, κατάσταση αποτελεσμάτων και κατάσταση ταμειακών ροών. Παρόλα αυτά, το ποσό των προβλέψεων που έχουν σχηματισθεί από τον Όμιλο και τη Τράπεζα κατά την 30 Ιουνίου 2016 για επίδικες απαιτήσεις

ανέρχονται σε €76 και €55 εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: €62 και €41 εκατ. αντίστοιχα).

β. Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση του Ομίλου και της Τράπεζας.

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και την χρήση 2014 ενώ ελέγχεται η χρήση 2015. Ο φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2009 και 2010, από τις φορολογικές αρχές, ολοκληρώθηκε την 4 Φεβρουαρίου 2015. Σύμφωνα με το σημείωμα ελέγχου, που παραλήφθηκε την 11 Μαρτίου 2015, επιβλήθηκαν στην Τράπεζα πρόσθετοι φόροι €36 εκατ. Η Τράπεζα έχει προσφύγει δικαστικά για τις ως άνω επιβολές πρόσθετων φόρων. Οι χρήσεις 2011, 2012, 2013 και 2014 έχουν ελεγχθεί από τον εκλεγμένο σύμφωνα με

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

τον Κ.Ν. 2190/1920 τακτικό ελεγκτή, δηλαδή την ελεγκτική εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών "Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών" (ο τακτικός ελεγκτής), σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α ν.4174/13 και τα σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκαν την 27.07.2012, 27.09.2013, 10.07.2014 και 30.10.2015 αντίστοιχα και δεν περιείχαν επιφυλάξεις. Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στη Σημείωση 18.

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από

εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους, και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοπιστωτικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ονομαστική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός ισολογισμού κινδύνους.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια*	6	6	6	6
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	3.139	3.257	3.435	3.486
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	239	224	197	183
Σύνολο	3.384	3.487	3.638	3.675

* Οι εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια, την 30 Ιουνίου 2016, αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπεται αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο. Οι συνολικές εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 30 Ιουνίου 2016 ποσό €5.559 εκατ. για τον Όμιλο (2015: €5.738 εκατ.) και €4,850 εκατ. για την Τράπεζα (2015: €5,030 εκατ.)

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	17.063	30.918	16.943	30.805

Την 30 Ιουνίου 2016, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και από άλλες κεντρικές τράπεζες τα παρακάτω στοιχεία:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ποσού €13.179 εκατ.
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €1.312 εκατ.
- καλυμμένες ομολογίες ονομαστικής αξίας €1.750 εκατ. με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ύψους €2.572 εκατ.

Επιπρόσθετα των στοιχείων που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα, η Τράπεζα έχει ενεχυριάσει για άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα και με άλλα χρηματοοικονομικά ιδρύματα:

- τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου ποσού €3.000 εκατ., που έχουν εκδοθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας II) και κατέχονται από την Τράπεζα. Την 22 Ιουλίου 2016, οι τίτλοι αυτοί ακυρώθηκαν, ενώ οι τίτλοι που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας III) επιστράφηκαν στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους («ΟΔΔΗΧ») την 30 Ιουνίου 2016.

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την 30 Ιουνίου 2016, ο Όμιλος ενεχυρίασε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €322 εκατ. λόγω εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου, όπως επίσης έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου ποσού €299 εκατ. για σκοπούς χρηματοδότησης εμπορίου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ε. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Έως ένα (1) έτος	26	88	78	83
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	72	241	300	315
Πέραν των πέντε (5) ετών	31	85	1.277	1.346
Σύνολο	129	414	1.655	1.744

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις της Τράπεζας αφορά σε δεσμεύσεις προς την Εθνική Παναγία Α.Ε.Α.Π., εταιρεία του Ομίλου που δραστηριοποιείται σε επενδύσεις σε ακίνητα. Γενικά, οι λειτουργικές μισθώσεις έχουν διάρκεια έως 25 έτη, με δικαίωμα ανανέωσης της μίσθωσης μετά τη λήξη. Η Τράπεζα έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα

καταγγελίας, με βάση τις διατάξεις περί εμπορικών μισθώσεων, για το μεγαλύτερο μέρος των μισθώσεων με διάρκεια τα 15 έτη, καθώς επίσης και για ορισμένες μισθώσεις με διάρκεια τα 25 έτη ανάλογα με το κάθε μισθωμένο ακίνητο και εντός των προβλεπόμενων ορίων από τις συμβάσεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο-Κοινές Μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 30 Ιουνίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 ανερχόταν σε 9.147.151.527 ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ.

Μετοχικό Κεφάλαιο - Σύνολο

Κατόπιν των ανωτέρω, το σύνολο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και της διαφοράς υπέρ το άρτιο του Ομίλου κατά την 30 Ιουνίου 2016 έχει ως ακολούθως:

	Όμιλος				Σύνολο
	# μετοχών	Ονομαστική αξία	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	
Κοινές μετοχές	9.147.151.527	0,30	2.744	13.866	16.610
Σύνολο			2.744	13.866	16.610

Ίδιες Μετοχές

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Σε επίπεδο Ομίλου οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από την NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών κατά την 30 Ιουνίου 2016 συνοψίζονται ως ακολούθως:

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	Εκατ. €
Την 1 Ιανουαρίου 2015	1.076	-
Αγορές	67.825.104	67
Πωλήσεις	(65.824.717)	(66)
Την 31 Δεκεμβρίου 2015	2.001.463	1
Αγορές	87.678.562	21
Πωλήσεις	(89.085.234)	(22)
Την 30 Ιουνίου 2016	594.791	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 30.06.2016			Από 1.1 έως 30.06.2015		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	58	(7)	51	(147)	15	(132)
Μείον: Αναταξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(23)	1	(22)	6	2	8
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	(13)	3	(10)	-	-	-
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	22	(3)	19	(141)	17	(124)
Συναλλαγματικές διαφορές	(140)	-	(140)	(250)	-	(250)
Ζημιά που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	2.742	-	2.742	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	2.602	-	2.602	(250)	-	(250)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(56)	11	(45)	47	(9)	38
Ζημιά που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	31	(6)	25	-	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(25)	5	(20)	47	(9)	38
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	-	-	-	-	-	-
Ζημιά αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Finansbank	338	-	338	-	-	-
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	338	-	338	-	-	-
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	2.937	2	2.939	(344)	8	(336)
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	2.937	2	2.939	(344)	8	(336)

Τράπεζα	Από 1.1 έως 30.06.2016			Από 1.1 έως 30.06.2015		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	10	-	10	(59)	-	(59)
Μείον: Αναταξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(1)	-	(1)	14	-	14
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	9	-	9	(45)	-	(45)
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	9	-	9	(45)	-	(45)
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	9	-	9	(45)	-	(45)

41

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016 και 30 Ιουνίου 2015 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 30 Ιουνίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 παρατίθενται παρακάτω.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού από τα

πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνηθες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά.

Η κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθεται στη Σημείωση 1.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Κατά την 30 Ιουνίου 2016, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων/υποχρεώσεων και των εγγυητικών επιστολών ανήλθαν, σε επίπεδο Ομίλου, σε €96 εκατ., €6 εκατ. και €5 εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: €100 εκατ., €25 εκατ. και €10 εκατ. αντίστοιχα) και σε επίπεδο Τράπεζας, σε €95 εκατ., €5 εκατ. και €3 εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: €99 εκατ., €9 εκατ. και €3 εκατ. αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη ανήλθαν σε €14 εκατ. εκ των οποίων €5 εκατ. αφορούν σε συνεχιζόμενες δραστηριότητες (30 Ιουνίου 2015: €14 εκατ. εκ των οποίων €4 εκατ. αφορούν σε συνεχιζόμενες δραστηριότητες) για τον Όμιλο,

ενώ σε €4 εκατ. (30 Ιουνίου 2015: €3 εκατ.) για την Τράπεζα, περιλαμβάνοντας κυρίως βραχυπρόθεσμες παροχές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ της Τράπεζας, των θυγατρικών και των συγγενών εταιρειών καθώς και των κοινοπραξιών της, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα. Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες καθότι οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

	Όμιλος	
	30.06.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις	17	16
Υποχρεώσεις	12	46
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	2	2
	Από 1.1 έως	
	30.06.2016	30.06.2015
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	11	18
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	3	4

	Τράπεζα					
	30.06.2016			31.12.2015		
	Θυγατρικές	Συγγενείς & Κοινοπραξίες	Σύνολο	Θυγατρικές	Συγγενείς & Κοινοπραξίες	Σύνολο
Απαιτήσεις	2.379	17	2.396	3.341	16	3.357
Υποχρεώσεις	1.264	9	1.273	751	9	760
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	2.751	2	2.753	2.701	3	2.704
	Από 1.1 έως 30.06.2016			Από 1.1 έως 30.06.2015		
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	53	-	53	62	-	62
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	47	1	48	83	1	84

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 30 Ιουνίου 2016, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €667 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €781 εκατ.).

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 30 Ιουνίου 2016, προς τα ταμεία και τους λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €136 εκατ. και €59 εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: €149 εκατ. και €73 εκατ. αντίστοιχα).

δ. Συναλλαγές με ΤΧΣ

Λαμβάνοντας υπόψη το νόμο του ΤΧΣ, το Πλαίσιο Συνεργασίας («RFA») μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ, το οποίο υπογράφηκε το Δεκέμβριο 2015, και το γεγονός ότι το ΤΧΣ κατέχει το 40,4% των κοινών μετοχών της Τράπεζας, εκ των οποίων 38,92% είναι με πλήρη δικαιώματα ψήφου, καθώς επίσης ότι το ΤΧΣ εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, το ΤΧΣ θεωρείται συνδεδεμένο μέρος του Ομίλου. Εκτός από τις κοινές μετοχές και τα CoCos που έχουν εκδοθεί από την Τράπεζα και διακρατούνται από το ΤΧΣ, δεν υπάρχουν σημαντικά υπόλοιπα ή άλλες συναλλαγές με το ΤΧΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Κεφαλαιακή επάρκεια

Οι εποπτικές αρχές έχουν θεσμοθετήσει ποσοτικά κριτήρια για τη διασφάλιση κεφαλαιακής επάρκειας και επιβάλλουν στον Όμιλο να διατηρεί ελάχιστα ποσά και δείκτες κεφαλαίων, προσδιορισμένα βάσει σταθμισμένου κινδύνου, οι οποίοι δείκτες ορίζονται ως η σχέση των κεφαλαίων προς το άθροισμα των περιουσιακών στοιχείων, συγκεκριμένων στοιχείων εκτός ισολογισμού και του τεκμαρτού ποσού που προκύπτει από τις συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς. Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013 (γνωστά ως CRD IV), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο

Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III). Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/5.5.2014, ενώ ο Κανονισμός (ΕΥ) 575/2013 είναι άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου 2014, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες διατάξεις θα εφαρμοστούν σταδιακά κυρίως μεταξύ 2014 με 2019. Η CRD IV αναθεώρησε τον ορισμό των εποπτικών κεφαλαίων και των λουτών στοιχείων που τα συνθέτουν σε κάθε επίπεδο.

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της CRD IV, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	30.06.2016	31.12.2015 ⁽¹⁾	30.06.2016	31.12.2015
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	21,4%	14,5%	22,6%	21,3%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I)	21,4%	14,5%	22,6%	21,3%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	21,5%	14,6%	22,6%	21,3%

(1) Ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 και ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων διαφέρουν κατά 0,1% από τους αντίστοιχους δείκτες που δημοσιεύθηκαν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 2015, λόγω οριστικοποίησης των σχετικών υπολογισμών μετά την δημοσίευσή της Έκθεσης.

Ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) αυξήθηκε σημαντικά, λόγω της μείωσης των Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού, μετά την ολοκλήρωση της πώλησης της θυγατρικής Finansbank την 15 Ιουνίου 2016 (Σημείωση 8).

Νόμος περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 27Α του ν.4172/2013 περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων («ΑΦΑ»), όπως ισχύει, το οποίο υπό προϋποθέσεις, επιτρέπει στα Πιστωτικά Ιδρύματα, από το 2017 και μετά, να μετατρέψουν τις ΑΦΑ, προερχόμενες από τις ζημίες του Private Sector Initiative ("PSI") και από σωρευμένες προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που έχουν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, σε απαίτηση (Tax Credit) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Ως βασική προϋπόθεση συνίσταται η ύπαρξη λογιστικής ζημίας ξεκινώντας από την οικονομική χρήση 2016 και μετά. Η απαίτηση θα συμψηφίζεται με τον φόρο εισοδήματος. Το μη συμψηφιζόμενο μέρος αναγνωρίζεται άμεσα ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Η Τράπεζα υποχρεούται στην έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιώματα μετατροπής) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου που αντιστοιχούν σε κοινές μετοχές συνολικής αγοραίας αξίας

ίσης με το 100% του ποσού της εισπρακτέας απαίτησης και στο σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού προοριζόμενο αποκλειστικά για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι κοινοί μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα προτίμησης επί των ανωτέρω δικαιωμάτων. Το εν λόγω αποθεματικό θα κεφαλαιοποιηθεί και θα εκδοθούν κοινές μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ο νέος νόμος επιτρέπει στα Πιστωτικά Ιδρύματα να αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως μη «βασιζόμενες στη μελλοντική κερδοφορία» σύμφωνα με τις διατάξεις της CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (CET1) και συνεπώς να βελτιώνουν την κεφαλαιακή τους θέση.

Την 7 Νοεμβρίου 2014 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφάσισε την ένταξη της Τράπεζας στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου. Η έσοδος της Τράπεζας από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου προϋποθέτει την έγκριση των εποπτικών αρχών και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Την 30 Ιουνίου 2016, το ποσό της ΑΦΑ που θα ήταν δυνατό να μετατραπεί ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω Νόμου ήταν €4,9 δισ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία - Όμιλος

	Λογιστικό υπόλοιπο 30.06.2016	Εύλογη αξία 30.06.2016
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	44.943	41.764
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	273	362
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	11.906	11.431
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	41.997	41.958
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	279	279
Λουπές δανειακές υποχρεώσεις	132	132

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2015	Εύλογη αξία 31.12.2015
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	45.375	42.893
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	233	318
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	13.250	12.901
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	42.957	42.936
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	280	280
Λουπές δανειακές υποχρεώσεις	146	148

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία - Τράπεζα

	Λογιστικό υπόλοιπο 30.06.2016	Εύλογη αξία 30.06.2016
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	39.399	36.159
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	135	123
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	11.769	11.279
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.271	36.227

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2015	Εύλογη αξία 31.12.2015
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	39.750	37.231
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	138	126
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	13.076	12.713
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.866	36.841

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των ανωτέρω εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων στις 30 Ιουνίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015:

Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου και των διαθεσίμων με τις κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως και οι δεδουλευμένοι τόκοι, προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διενεργείται με

χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για χρηματοοικονομικά μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - κατηγοριοποιημένο ως δάνεια και απαιτήσεις: Η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι την λήξη χρεογράφων καθώς και των χρεογράφων κατηγοριοποιημένων ως δάνεια και απαιτήσεις, υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή βάσει μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα επιτόκια προεξόφλησης βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και χωρίς προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών

βάσει επιτοκίων αγοράς για αντίστοιχα προϊόντα και παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας και χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων υπολογίζεται βάσει τιμών αγοράς, ή με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει των προσαυξημένων επιτοκίων του υφιστάμενου κόστους δανεισμού του Ομίλου.

β. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας με βάση το πλαίσιο υπολογισμού της εύλογης αξίας την 30 Ιουνίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015:

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Όμιλος

30 Ιουνίου 2016

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
				στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	308	2.382	13	2.703
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	5.153	14	5.168
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	966	1.770	15	2.751
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	169	114	-	283
Σύνολο	1.444	9.419	42	10.905

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	187	-	187
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	24	6.070	31	6.125
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	865	-	865
Σύνολο	24	7.122	31	7.177

31 Δεκεμβρίου 2015

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
				στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	163	2.310	13	2.486
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	3.883	11	3.895
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	946	1.608	48	2.602
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	205	102	-	307
Σύνολο	1.315	7.903	72	9.290

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2	-	2
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	4.633	4	4.638
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	826	-	826
Σύνολο	1	5.461	4	5.466

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Τράπεζα

30 Ιουνίου 2016

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	293	1.836	13	2.142
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	5.151	14	5.166
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	43	121	8	172
Σύνολο	337	7.108	35	7.480
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	187	-	187
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	24	6.065	31	6.120
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	865	-	865
Σύνολο	24	7.117	31	7.172

31 Δεκεμβρίου 2015

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	144	1.969	13	2.126
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	3.880	11	3.892
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	38	145	32	215
Σύνολο	183	5.994	56	6.233
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2	-	2
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	4.630	4	4.635
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	826	-	826
Σύνολο	1	5.458	4	5.463

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση -

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία

30 Ιουνίου 2016

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία Ενεργητικού	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	-	11	34	45
Σύνολο	-	11	34	45

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία

31 Δεκεμβρίου 2015

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία Ενεργητικού	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	25	1	-	26
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	1.723	-	1.723
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	18	18
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	1.625	21	75	1.721
Σύνολο	1.650	1.745	93	3.488
Στοιχεία Παθητικού				
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	768	-	768
Σύνολο	-	768	-	768

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2:

Ο Όμιλος στις 30 Ιουνίου 2016 μετέφερε ένα ομόλογο που έχει εκδοθεί από τον ESM, λογιστικής αξίας €30 εκατ., από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1, διότι έκρινε ότι πληρούσε τα κριτήρια εμπορευσιμότητας του Επιπέδου 1 που έχει θεσπίσει, σύμφωνα με την πολιτική ιεράρχησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

Δεν υπήρχαν μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 το 2015.

Αποτιμήσεις του Επιπέδου 3:

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία (Επίπεδο 3) στις 30 Ιουνίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- (α) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν αποτιμηθεί με μοντέλα αποτίμησης, στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και σημαντικά, μη παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία το CVA εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο CVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.
- (β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμα-προς-πώληση, για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν τιμές από τους εκδότες των χρηματοοικονομικών στοιχείων.
- (γ) Μετοχές εταιρειών μη εισηγμένων σε χρηματιστηριακή αγορά, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση, και οι οποίες έχουν

αποτιμηθεί από ανεξάρτητες εταιρείες. Οι αποτιμήσεις των εταιρειών αυτών βασίζονται σε παραμέτρους όπως εκτιμήσεις μελλοντικών κερδών τα οποία συνιστούν μη παρατηρήσιμα δεδομένα. Επιπρόσθετα, στα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση, περιλαμβάνονται επενδύσεις του Ομίλου σε εταιρείες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων ("Private Equity Funds"), οι οποίες αποτιμώνται με την μέθοδο της τελευταίας τιμής επένδυσης. Επίσης, περιλαμβάνονται χρεόγραφα τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση την αξία των υποκείμενων εξασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, στο 2015, στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – Διαθέσιμο προς πώληση συμπεριλαμβάνονται μετοχές η αξία των οποίων έχει βασιστεί στο τίμημα εξαγοράς και η αξία που αναλογεί στον Όμιλο έχει βασιστεί σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα όπως είναι η αναλογία των προσόδων της εν λόγω εξαγοραζόμενης εταιρείας, από τις επιμέρους εταιρείες του Ομίλου.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την συμφωνία όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων και μη-πραγματοποιηθέντων κερδών/(ζημιών) που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Μεταφορές προς και από το Επίπεδο 3:

Σε κάθε περίοδο αναφοράς ο Όμιλος διενεργεί διεξοδική ανάλυση της κατηγοριοποίησης όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων. Για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016 και την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η προσαρμογή της εύλογης αξίας, λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους.

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 - Όμιλος

	2016			
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	13	7		48
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	(16)		(37)
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-		4
Προσθήκες	-	2		-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	(10)		-
Υπόλοιπο 30 Ιουνίου	13	(17)		15

	2015				
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	15	27	50	11	42
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(1)	(12)	(3)	-	-
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	(1)	-	-
Προσθήκες	-	1	-	-	-
Αποπληρωμές	(1)	2	-	(11)	-
Μεταφορά σε δραστηριότητες προοριζόμενες για πώληση	-	-	(29)	-	(42)
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	(11)	31	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	13	7	48	-	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 – Τράπεζα

	2016		
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	13	7	32
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	(16)	(26)
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	2
Προσθήκες	-	2	-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	(10)	-
Υπόλοιπο 30 Ιουνίου	13	(17)	8
	2015		
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	14	27	8
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(1)	(12)	1
Προσθήκες	-	1	-
Αποπληρωμές	-	2	-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	(11)	23
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	13	7	32

Τα κέρδη και ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου εκτός της απόσβεσης της διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο η οποία για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 αντίστοιχα, ανήλθε σε μηδέν.

Η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) και αφορά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ανέρχεται σε επίπεδο Ομίλου για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2016 σε μηδέν και €(16) εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: (1) και (3) αντίστοιχα), και σε επίπεδο Τράπεζας σε μηδέν και €(16) εκατ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: (1) και (3) αντίστοιχα).

Διαδικασίες Αποτίμησης και Ελέγχου

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει διάφορες διαδικασίες για να διαβεβαιώσει ότι η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού υπολογίζονται σε λογική και δίκαιη βάση και έχει δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο ελέγχου ώστε να διασφαλίσει ότι οι τιμές που χρησιμοποιούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις επικυρώνονται από μονάδες του Ομίλου που είναι ανεξάρτητες από τις μονάδες διαπραγματευτών που αναλαμβάνουν και τον αντίστοιχο κίνδυνο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορες πηγές δεδομένων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι οποίες αξιολογούνται μέσω εσωτερικών ανεξάρτητων διαδικασιών όπου αυτό είναι εφικτό.

Οι εύλογες αξίες των στοιχείων χαρτοφυλακίου επενδύσεων προσδιορίζονται είτε με αναφορά σε χρηματιστηριακές τιμές ενεργών αγορών ή με αναφορά σε προσφορά τιμών από εξωτερικούς διαπραγματευτές ή με αναφορά σε γενικώς παραδεκτά μοντέλα αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων,

στις περιπτώσεις που οι δύο πρώτες μέθοδοι δεν είναι διαθέσιμες. Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται μοντέλα αποτίμησης οι προσδιοριστικοί παράγοντες των οποίων, δεν είναι παρατηρήσιμοι στην αγορά, και χρειάζονται επιπρόσθετους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της αξίας τους, τότε αυτά κατηγοριοποιούνται στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος, ενδέχεται σε περιορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιεί τιμές προερχόμενες από τους εκδότες των χρηματοοικονομικών στοιχείων διενεργώντας διαδικασίες επικύρωσης των τιμών αυτών όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, ή να χρησιμοποιεί τιμές με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς των ίδιων ή άλλων παρόμοιων τίτλων. Επιπρόσθετα, ενδέχεται σε περιορισμένες περιπτώσεις ο Όμιλος να διενεργεί προσαρμογές για σκοπούς περιορισμένης εμπορευσιμότητας στις τιμές των στοιχείων του ενεργητικού "liquidity adjustments" με βάση την εμπειρία του κατά την ρευστοποίηση αντίστοιχων τίτλων στο παρελθόν. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση τις τελευταίες τρεις μεθόδους, έχουν κατηγοριοποιηθεί στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας («Επίπεδο 3»).

Γενικότερα, οι εύλογες αξίες των αξιογράφων του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και των σημαντικών παραδοχών που γίνονται κατά τον υπολογισμό παραγόντων μη παρατηρήσιμων στην αγορά και χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, επικυρώνονται και ελέγχονται στο σύνολο τους από τις ανεξάρτητες μονάδες της Διαχείρισης Κινδύνων και Middle Office, σε συστηματική βάση.

Η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν, μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης ("option pricing models") ή με βάση άλλα κατάλληλα για την κάθε περίπτωση, ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Οι ανεξάρτητες μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου και Middle Office παρέχουν το απαραίτητο ελεγκτικό πλαίσιο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τιμές των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες και συνθήκες της αγοράς. Επιπρόσθετα οι εν λόγω αποτιμήσεις, ελέγχονται σχεδόν στο σύνολο τους, σε ημερήσια βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων.

Προσαρμογές Αγοράς στις Τιμές Αποτίμησης

Προσαρμογές για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε όλα τα εξωχρηματιστηριακά (over-the-counter) παράγωγα. Προσαρμογές για τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο (own

credit risk) εφαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζεται ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου κατά την αποτίμηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι εν λόγω προσαρμογές υπολογίζονται με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ των δύο μερών, και λαμβάνουν υπόψη το διαφορετικό επίπεδο κινδύνου του κάθε αντισυμβαλλόμενου στην αποτίμηση αυτών των ροών. Στην διαμόρφωση των εν λόγω προσαρμογών λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι περιορισμοί στην έκταση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου στα πλαίσια συμφητισμού των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων αμοιβαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτοί διέπονται και λειτουργούν βάσει των σχετικών συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, "CSA").

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα βάσει του Επιπέδου 3 30 Ιουνίου 2016

Χρηματοοικονομικό Στοιχείο	Εύλογη Αξία σε € εκατ.	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη Παρατηρήσιμων Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	13	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	20,76	101,15
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	8	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	93,76	93,76
	5	Αποτίμηση βάσει αξίας υποκείμενης εξασφάλισης	Συντελεστής ανάκτησης αξίας της υποκείμενης εξασφάλισης	42,00%	65,00%
	2	Αποτίμηση βάσει πολλαπλασιαστική δείκτη	Πολλαπλασιαστική Δείκτη Οικονομικής Αξίας Εταιρείας προς Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EV/EBITDA)	5,50	7,40
Εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα επί επιτοκίων	-4	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	80 μ. β.	1000 μ. β.
	-1	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους (για παράδειγμα 2 έτη και 10 έτη)	35,16%	90,00%
	5	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών ζευγαριών νομισμάτων	-50,00%	89,50%
Λουτά Παράγωγα	-17	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	332 μ. β.	559 μ. β.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα βάσει του Επιπέδου 3 31 Δεκεμβρίου 2015

Χρηματοοικονομικό Στοιχείο	Εύλογη Αξία σε € εκατ.	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη Παρατηρήσιμων Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	13	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	23,51	100,87
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	9	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	93,76	93,76
	6	Αποτίμηση βάσει αξίας υποκειμένης εξασφάλισης	Συντελεστής ανάκτησης αξίας της υποκειμένης εξασφάλισης	42,00%	65,00%
	2	Αποτίμηση βάσει πολλαπλασιαστική δείκτη	Πολλαπλασιαστικός Δείκτη Οικονομικής Αξίας Εταιρείας προς Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EV/EBITDA)	5,50	7,40
	31	Τίμημα εξαγοράς	Αναλογία Προσόδων	δ/α	δ/α
Εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα επί επιτοκίων	7	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	1000 μ. β.	1000 μ. β.
	1	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους	67,79%	90,00%
	3	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών ζευγαριών νομισμάτων	-50,00%	94,64%
Λουπά Παράγωγα	-4	Προεξόφληση ταμειακών Ροών - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	322 μ.β	505 μ.β

Ανάλυση Ευαισθησίας για τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων συμπεριλαμβάνονται δομημένα παράγωγα, για τα οποία μια εύλογη μεταβολή στους συντελεστές συσχέτισης μεταξύ δυο μεταβλητών (δηλ. το βαθμό συσχέτισης μεταξύ δύο διαφορετικών επιτοκίων ή μεταξύ επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών) ενδεχομένως να επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των μεμονωμένων χρηματοοικονομικών προϊόντων, όμως η σημαντικότητα και η κατεύθυνση της μεταβολής εξαρτάται από τον αν ο Όμιλος κατέχει θέση αγοράς ("long position") ή θέση πώλησης ("short position") στα προϊόντα αυτά, καθώς και από

άλλους παράγοντες. Εξαιτίας της περιορισμένης έκθεσης του Ομίλου στα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση τους, δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα του Ομίλου. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επί επιτοκίων για τα οποία η προσαρμογή λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των προϊόντων αυτών. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων των προϊόντων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους, για τον Όμιλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Την 4 Ιανουαρίου 2016 ολοκληρώθηκε η πώληση της κοινοπραξίας UBB-AIG Insurance Company AD αντί τιμήματος €2 εκατ.

Την 16 Ιουνίου 2016, η Τράπεζα ίδρυσε στην Βουλγαρία την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, Bankteco EOOD, 100% θυγατρική της. Το εισφερθέν κεφάλαιο ανήλθε σε BGN 200 χιλ.

Πώληση της Finansbank

Την 15 Ιουνίου 2016 ο Όμιλος πώλησε στην Qatar National Bank S.A.Q. ("QNB") τη συμμετοχή του στην Finansbank A.Ş. Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε €2.750 εκατ. Η συναλλαγή περιλαμβάνει επίσης την μεταβίβαση των συμμετοχών της ETE στην Finans Finansal Kiralama A.Ş (29,87%), στην Finans Yatırım Menkul Degerler A.Ş. (0,2%) και στην Finans Portfoy Yonetimi A.Ş. (0,2%). Επιπλέον, η QNB αποπλήρωσε το δάνειο μειωμένης εξασφάλισης \$910 εκατ. που είχε χορηγήσει η ETE στην Finansbank.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού επί των οποίων ο Όμιλος απώλεσε τον έλεγχο

Περίοδος που έληξε την
30 Ιουνίου 2016

Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	3.663
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	168
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	24
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.375
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18.875
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.152
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	28
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	373
Σύνολο ενεργητικού	27.658
Παθητικό	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	3.090
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	646
Υποχρεώσεις προς πελάτες	15.312
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.547
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	3.039
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	44
Φόρος εισοδήματος	20
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.201
Σύνολο παθητικού	24.898
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	2.760

Ζημία από την πώληση της Finansbank

Περίοδος που έληξε την
30 Ιουνίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	2.730
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(2.760)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	10
Σωρευμένη ζημία από συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με την καθαρή θέση της Finansbank η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(2.742)
Σωρευμένο κέρδος από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της Finansbank το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	10
Σωρευμένη ζημία από αντιστάθμιση ταμειακών ροών παραγώγων η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(25)
Σωρευμένη ζημία από αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(338)
Ζημία από την πώληση	(3.114)

Η ζημία από την πώληση περιλαμβάνεται στη ζημία από διακοπείσες δραστηριότητες της περιόδου (Σημείωση 8).

Καθαρή ταμειακή εισροή από την πώληση της Finansbank

Περίοδος που έληξε την
30 Ιουνίου 2016

Τίμημα που εισπράχθηκε σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μείον τα έξοδα πώλησης	2.730
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που μεταβιβάστηκαν	(710)
Καθαρό τίμημα	2.020
Αποπληρωμή από την QNB του δανείου μειωμένης εξασφάλισης που είχε χορηγήσει η ETE στην Finansbank	828
Καθαρή ταμειακή εισροή	2.848

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Ενοποιούμενες Εταιρείες

Η Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π. είναι θυγατρική του Ομίλου παρόλο που ο Όμιλος κατέχει το 32,66% των δικαιωμάτων ψήφου της. Βάσει των όρων σύμβασης μεταξύ του Ομίλου και της πλειοψηφίας των μετόχων, ο Όμιλος έχει την εξουσία να διορίζει και να παύει από τα καθήκοντά τους, την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου και της επενδυτικής επιτροπής της εταιρείας «Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.», τα οποία έχουν την εξουσία να κατευθύνουν τις σχετικές δραστηριότητες της εταιρείας. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση της Τράπεζας έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο Όμιλος έχει την πρακτική δυνατότητα να κατευθύνει τις σχετικές δραστηριότητες της Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π. μονομερώς και συνεπώς ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της εταιρείας «Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.».

Ουγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Εθνική Χρηματοστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	2009-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2009-2015	100,00%	100,00%	98,10%	98,10%
Εθνική Leasing Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) ⁽²⁾	Ελλάδα	2005-2015	100,00%	100,00%	-	-
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Audatex Ελλάς Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2010-2015	70,00%	70,00%	-	-
National Μεσοτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	95,00%	95,00%	-	-
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε. ⁽³⁾	Ελλάδα	2006-2015	85,35%	85,35%	85,35%	85,35%
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. ⁽³⁾	Ελλάδα	2013-2015	85,35%	85,35%	-	-
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	77,76%	77,76%	77,76%	77,76%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	2010-2015	32,66%	32,66%	32,66%	32,66%
Καρτέλα Α.Ε. ⁽⁵⁾	Ελλάδα	2010-2015	32,66%	32,66%	-	-
FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2012-2015	99,00%	99,00%	99,00%	99,00%
Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	95,00%	95,00%
Profinance Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2010-2015	100,00%	100,00%	99,90%	99,90%
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2015	84,71%	84,71%	84,52%	84,52%
NBG Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	99,98%	99,98%	99,90%	99,90%
Finansbank A.S. ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	99,81%	-	82,23%
Finans Finansal Kiralama A.S. (Finans Leasing) ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	98,78%	-	29,87%
Finans Yatirim Menkul Degerler A.S. (Finans Invest) ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	99,81%	-	0,20%
Finans Portfoy Yonetimi A.S. (Finans Portfolio Management) ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	99,81%	-	0,02%
IBTech Uluslararası Bilisim Ve Iletisim Teknolojileri A.S. (IB Tech) ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	99,81%	-	-
Finans Faktoring Hizmetleri A.S. (Finans Factoring) ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	99,81%	-	-
E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri A.S. (E-Finance) ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	50,90%	-	-
Hemenal Finansman A.S.(πρώην PSA Finansman A.S.) ⁽⁴⁾	Τουρκία	-	-	99,81%	-	-
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	2006-2015	100,00%	100,00%	-	-
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	2005-2015	100,00%	100,00%	-	-
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	2014-2015	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	2011-2015	99,92%	99,92%	-	-
UBB Insurance Broker A.D.	Βουλγαρία	2011-2015	99,93%	99,93%	-	-
UBB Factoring E.O.O.D.	Βουλγαρία	2011-2015	99,91%	99,91%	-	-
Interlease E.A.D., Sofia	Βουλγαρία	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Interlease Auto E.A.D.	Βουλγαρία	2010-2015	100,00%	100,00%	-	-
Hotel Perun – Bansko E.O.O.D.	Βουλγαρία	2012-2015	100,00%	100,00%	-	-
ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	2013-2015	100,00%	100,00%	-	-
Bankteco E.O.O.D.	Βουλγαρία	-	100,00%	-	100,00%	-
NBG Securities Romania S.A. ⁽¹⁾	Ρουμανία	-	-	100,00%	-	73,12%
Banca Romaneasca S.A.	Ρουμανία	2011-2015	99,28%	99,28%	99,28%	99,28%
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	2011-2015	99,33%	99,33%	6,43%	6,43%
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	2003-2015	94,96%	94,96%	-	-
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	2013-2015	100,00%	100,00%	-	-
Egnatia Properties S.A.	Ρουμανία	2011-2015	32,66%	32,66%	-	-
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad	Σερβία	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	2004-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	2009-2015	100,00%	100,00%	-	-
Storanska Banka A.D.-Skopje	F.Y.R.O.M.	2014-2015	94,64%	94,64%	94,64%	94,64%
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2010-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2006 & 2008-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Χρηματοστηριακή Κύπρου ΛΤΔ ⁽²⁾	Κύπρος	-	100,00%	100,00%	-	-
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2011-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2015	100,00%	100,00%	-	-
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2015	100,00%	100,00%	-	-
National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	2008-2015	100,00%	100,00%	-	-
Quadratix Ltd	Κύπρος	-	32,66%	32,66%	-	-
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	N. Αφρική	2015	99,79%	99,79%	76,21%	76,21%
NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	2015	100,00%	100,00%	94,67%	94,67%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2015	100,00%	100,00%	-	-
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Θυγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Funds ⁽³⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2015	100,00%	100,00%	-	-
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2015	-	-	-	-
Spiti Plc (Special Purpose Entity) ⁽²⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2014-2015	-	-	-	-
Autokinito Plc (Special Purpose Entity) ⁽²⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2014-2015	-	-	-	-
Agorazo Plc (Special Purpose Entity) ⁽²⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2014-2015	-	-	-	-
NBGI Private Equity S.A.S.	Γαλλία	2008-2015	100,00%	100,00%	-	-
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Nash S.r.L.	Ιταλία	2011-2015	32,66%	32,66%	-	-
Fondo Picasso	Ιταλία	2011-2015	32,66%	32,66%	-	-
Banka NBG Albania Sh.a.	Αλβανία	2013-2015	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

(1) Η εταιρεία εκκαθαρίστηκε τον Ιανουάριο 2016.

(2) Υπό εκκαθάριση.

(3) Οι εταιρείες ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε, ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. και NBGI Private Equity Funds έχουν ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση» (ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση).

(4) Η μεταβίβαση της συμμετοχής του Ομίλου στη Finansbank A.Ş. και στις θυγατρικές της στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ (Qatar National Bank S.A.Q. ("QNB"), ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουνίου 2016.

(5) Την 28 Ιουλίου 2016, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε. από τη μητρική της ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ ΑΕΕΑΠ σύμφωνα με την υπ' αριθμό 80578/28.07.2016 απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η οποία την ίδια ημέρα καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο του ως άνω Υπουργείου.

Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			30.06.2016	31.12.2015	30.06.2016	31.12.2015
Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	Ελλάδα	2010-2015	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2015	33,36%	33,36%	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2015	21,21%	21,21%	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2015	39,93%	39,93%	39,93%	39,93%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	-	20,89%	20,89%	20,89%	20,89%
PLANET Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2015	36,99%	36,99%	36,99%	36,99%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2010-2015	21,83%	21,83%	21,83%	21,83%
SATO Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ	Ελλάδα	2006-2015	23,74%	23,74%	23,74%	23,74%
ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2014-2015	33,60%	33,60%	33,60%	33,60%
Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services) ⁽³⁾	Τουρκία	-	-	33,27%	-	-
Signa Finans Pension ⁽³⁾	Τουρκία	-	-	48,91%	-	-
UBB AIG Insurance Company A.D. ⁽²⁾	Βουλγαρία	-	-	59,97%	-	-
UBB Alico Life Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2011-2015	59,97%	59,97%	-	-
Drujestvo za Kasovi Uslugi AD (Cash Service Company)	Βουλγαρία	2011-2015	19,98%	19,98%	-	-

(1) Υπό εκκαθάριση.

(2) Η εταιρεία UBB AIG Insurance Company A.D. πωλήθηκε τον Ιανουάριο του 2016.

(3) Η μεταβίβαση της συμμετοχής του Ομίλου στη Finansbank A.Ş. στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ (Qatar National Bank S.A.Q. ("QNB"), ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουνίου 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Τιτλοποίηση Επιχειρηματικών Δανείων

Στις 8 Αυγούστου 2016, η ΕΤΕ ολοκλήρωσε την Τιτλοποίηση Επιχειρηματικών Δανείων (εφεξής «η Συναλλαγή»). Η ΕΤΕ άντλησε μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση έως και €300 εκατ., εκ των οποίων €235 εκατ. ήδη αντλήθηκαν σε μετρητά, μέσω της τοποθέτησης χρεογράφων υψηλής εξασφάλισης στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΙΒ»), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων («ΕΙΦ») και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («ΕΒΡΔ») (εφεξής «οι Επενδυτές»). Τα χρεόγραφα έχουν αξιολογηθεί με BB από τον οίκο αξιολόγησης S&P και με B- από τον οίκο αξιολόγησης Fitch, ενώ υποβλήθηκαν σε προσομοιώσεις σεναρίων χρεογράφων επενδυτικής διαβάθμισης και βαθμολογήθηκαν με την ανώτατη πιστοληπτική διαβάθμιση της χώρας (BB από την S&P και B- από τη Fitch).

Την 2 Αυγούστου 2016, η S&P αναβάθμισε την Τράπεζα σε «CCC+» από «SD» με σταθερές προοπτικές..

Στις 13 Αυγούστου 2016 η Κεντρική Τράπεζα της Βουλγαρίας (BNB) ανακοινώσε τα αποτελέσματα της Άσκησης Συνολικής Αξιολόγησης όλων των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην Βουλγαρία, η οποία περιλάμβανε μία Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου (AQR) και μία Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων (Stress Test). Σαν αποτέλεσμα της Αξιολόγησης του Δανειακού Χαρτοφυλακίου ο δείκτης εποπτικών κεφαλαίων CET1 της UBB μεταβλήθηκε μόνο κατά 0.4%, από 26.1% σε 25.7%, ο οποίος είναι σημαντικά υψηλότερος σε σύγκριση με τον ελάχιστο αποδεκτό του 4.5%. Στην Άσκηση Προσομοίωσης που ακολούθησε, ο προσαρμοσμένος από την Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου εποπτικός δείκτης CET1 ποσοστού 25.7% αναμένεται να αυξηθεί σε 34.0% με το σενάριο βάσης και σε 25.8% με το δυσμενές σενάριο το 2018.

Τα λοιπά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού περιγράφονται στις Σημειώσεις 2.2, 8, 11δ και 18.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Το 2015, ο Όμιλος αναταξινόμησε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις. Κατά την ημερομηνία αναταξινόμησης, τα μεταφερθέντα χρεόγραφα δεν διαπραγματεύονταν σε ενεργή αγορά και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει στο προσεχές μέλλον ή μέχρι την ημερομηνία λήξης τους. Η λογιστική και εύλογη αξία των μεταφερθέντων χρεογράφων που διακρατούνται από τον Όμιλο κατά την 30 Ιουνίου 2016 ανέρχεται σε €521 εκατ. (Τράπεζα: €390 εκατ.) και €599 εκατ. (Τράπεζα: €453 εκατ.) αντίστοιχα. Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016, ο Όμιλος αναγνώρισε έσοδα από τόκους αξίας €36 εκατ. (Τράπεζα: €29 εκατ.) και ζημιά στα αποτελέσματα χρήσης αξίας €21 εκατ. (Τράπεζα: €18 εκατ.). Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν αναταξινομηθεί, τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα του Ομίλου και της Τράπεζας μετά από φόρους, για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016, θα ήταν μειωμένα κατά €24 εκατ. και €31 εκατ., αντίστοιχα.

Το 2010, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναταξινόμησαν χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων προς πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη. Την 30 Ιουνίου 2016, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και διακρατούνται ακόμη από τον Όμιλο και την Τράπεζα ανέρχεται σε €996 εκατ. Η εύλογη αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €266 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν έσοδα από τόκους αξίας €7 εκατ. και κέρδος στα αποτελέσματα χρήσης αξίας €59 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν αναταξινομηθεί, τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα του Ομίλου και της Τράπεζας μετά από φόρους, για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2016, θα ήταν μειωμένα κατά €5 εκατ.